

Η οικονομία σε κατάσταση αναμονής λόγω παρατεταμένης αβεβαιότητας και χαμηλής προβλεψιμότητας

11 Απριλίου 2016

	σελ.
Βασικοί δείκτες	2
ΑΕΠ	3
Οικονομικό κλίμα	4
Οικονομική συγκυρία	5
Απασχόληση	6
Τιμές - Αμοιβές	7
Χρηματοδότηση	8
Δημοσιονομικά στοιχεία	9
Ανταγωνιστικότητα	10
Περιβάλλον	11
Γεωργία – κτηνοτροφία	12
Βιομηχανία	13
Κατασκευές	15
Αγορά ακινήτων	16
Λιανικό εμπόριο	17
Υπηρεσίες	18
Εξαγωγές	19
Τουρισμός	20
Μεταφορές	21
Ναυτιλία	22

Η οικονομική δραστηριότητα παρουσιάζει το τελευταίο διάστημα μικτή εικόνα. Από τη μία πλευρά, υπάρχουν ενδείξεις ότι η αγορά σταθεροποιείται σταδιακά μετά το ατυχές 2015, καθώς οι προσδοκίες στους βασικούς τομείς δείχνουν κάποια βελτίωση, ενώ η βιομηχανική παραγωγή και οι εξαγωγές κινούνται ανοδικά. Από την άλλη πλευρά όμως, εξακολουθεί να επικρατεί αβεβαιότητα για τις προοπτικές της οικονομίας, η οποία αποτυπώνεται κυρίως στην πτώση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης και την αναμικτή αύξηση της απασχόλησης, την ώρα που οι επικείμενες αυξήσεις στη φορολογία και περικοπές των συντάξεων, αυξάνουν τις πιέσεις στο διαθέσιμο εισόδημα, την κατανάλωση και τις λιανικές πωλήσεις. Παράλληλα, οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων αποθαρρύνουν τις επενδύσεις, ενώ η ένταση του προσφυγικού ζητήματος μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τον τουρισμό.

Η μικτή αυτή εικόνα αντανακλάται σε αρκετά από τα στοιχεία που ανακοινώθηκαν κατά τη διάρκεια του τελευταίου μήνα. Ειδικότερα:

- Ο δείκτης οικονομικού κλίματος παρουσίασε μικρή βελτίωση τον Μάρτιο του 2016 (στις 90,1 μονάδες από 89 τον προηγούμενο μήνα), ως αποτέλεσμα κυρίως των καλύτερων προσδοκιών στη βιομηχανία και τις υπηρεσίες και την τάση σταθεροποίησης που εμφανίζεται στο λιανικό εμπόριο και τις κατασκευές.
- Παρά την υποχώρηση του γενικού δείκτη βιομηχανικής παραγωγής τον Φεβρουάριο του 2016 (-2,9%), συνολικά το διάστημα Ιαν-Φεβ 2016 καταγράφεται θετική μεταβολή (+0,7%), ενώ η παραγωγή στη μεταποίηση χωρίς τα πετρελαιοειδή κινείται ανοδικά για τέταρτο συνεχόμενο μήνα (+0,7% τον Φεβρουάριο, +2,9% το διάστημα Ιαν-Φεβ 2016), ακολουθώντας τη μικρή, αλλά σταθερή, βελτίωση των επιχειρηματικών προσδοκιών που καταγράφεται από το φθινόπωρο του 2015 και μετά.
- Ο δείκτης PMI στη μεταποίηση παρουσίασε οριακή βελτίωση τον Μάρτιο του 2016 (στις 49 μονάδες από 48,4 τον προηγούμενο μήνα), ωστόσο παρέμεινε κάτω από το επίπεδο των 50 μονάδων που αντανακλά τη συρρίκνωση του κλάδου. Παρά την υποχώρηση που καταγράφεται στις νέες παραγγελίες και τα αποθέματα, ο αριθμός των απασχολούμενων παρουσίασε μικρή αύξηση.
- Οι εξαγωγές αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή ανακάμπτουν τον Φεβρουάριο του 2016, καταγράφοντας άνοδο +3,7% και αναπληρώνοντας τις απώλειες του Ιανουαρίου (-4,4%), παρά τις δυσκολίες που προκάλεσαν οι κινητοποιήσεις των αγροτών. Την ίδια ώρα οι εισαγωγές σημείωσαν άνοδο +13,7%.

Ταυτόχρονα, καταγράφονται αρνητικές εξελίξεις, οι οποίες θέτουν την αγορά σε κατάσταση αναμονής. Οι εξελίξεις αυτές σχετίζονται κυρίως με την υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, τη στασιμότητα στην αγορά εργασίας, την εκροή καταθέσεων και την απώλεια εσόδων από τις μεταφορές και τη ναυτιλία. Πιο αναλυτικά:

- Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης καταγράφει νέα σημαντική υποχώρηση τον Μάρτιο του 2016 (στις -71,9 μονάδες από -66,8 μονάδες τον προηγούμενο μήνα). Η απαισιοδοξία των καταναλωτών για το προσεχές διάστημα προσεγγίζει τα ιστορικά χαμηλά του 2011, οι προσδοκίες ανεργίας ξεπερνούν τα επίπεδα του 2013, οι αποταμιεύσεις υποχωρούν και η οικονομική κατάσταση αξιολογείται όλο και δυσμενέστερη. Η πτώση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης σχετίζεται κυρίως με τις προοπτικές μείωσης του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, ως αποτέλεσμα των αναμενόμενων αλλαγών στη φορολογία και το ασφαλιστικό σύστημα, καθώς επίσης και με την όξυνση της προσφυγικής κρίσης.
- Ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων αυξήθηκε τον Φεβρουάριο του 2016 σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα (+17 χιλ άτομα), ενώ το ποσοστό ανεργίας τον Ιανουάριο του 2016 παρέμεινε κοντά στο 24,5%, με το ποσοστό ανεργίας των νέων (κάτω των 25 ετών) να ξεπερνά το 51%. Επίσης, το ισοζύγιο προσλήψεων – αποχωρήσεων τον Φεβρουάριο, αν και θετικό (+14.437 θέσεις), ήταν σε χαμηλότερο επίπεδο από το αντίστοιχο το 2015 (+15.124).
- Η χρηματοδότηση προς τις επιχειρήσεις συνέχισε να υποχωρεί τον Φεβρουάριο του 2016 (-1,6%), ενώ το υπόλοιπο των καταθέσεων (επιχειρήσεων και νοικοκυριών) παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο από τον Ιούλιο του 2015 στο επίπεδο των €122 δισ., με τις καταθέσεις των νοικοκυριών να έχουν μειωθεί κατά €1 δισ. περίπου (-€707 εκατ. τον Φεβρουάριο του 2016), γεγονός το οποίο καταδεικνύει ότι η εμπιστοσύνη στην οικονομική πολιτική που ασκείται είναι ακόμα ασθενής.
- Παράλληλα, ανησυχία προκαλεί η μεγάλη και μόνιμη από το καλοκαίρι του 2015 υποχώρηση των εισπράξεων από τις μεταφορές, ιδίως από τη ναυτιλία, λόγω της πτώσης των ναύλων αλλά και λόγω των capital controls (-54,4% τον Ιανουάριο του 2016), ενώ αντίστοιχη εμφανίζεται η υποχώρηση των εισπράξεων από άλλες υπηρεσίες σχεδόν όλους τους μήνες μετά τον Ιούλιο του 2015 (-35,3% τον Ιανουάριο του 2016). Ταυτόχρονα, η χωρητικότητα των ελληνικών εμπορικών πλοίων παρουσιάζει υποχώρηση τον Ιανουάριο του 2016 για 6ο συνεχόμενο μήνα.

Αυτό που προκύπτει από τα παραπάνω στοιχεία είναι ότι οι αντοχές που επέδειξε και συνεχίζει να επιδεικνύει η ελληνική οικονομία κινδυνεύουν να εξαντληθούν. Για να αποτραπεί αυτό, είναι αναγκαία η αποκατάσταση της δημοσιονομικής σταθερότητας, η εφαρμογή μιας συνεπούς αναπτυξιακής πολιτικής και ο περιορισμός των νέων φοροεισπρακτικών μέτρων, τα οποία βαθαίνουν την ύφεση. Στο πλαίσιο αυτό, η ολοκλήρωση της αξιολόγησης του προγράμματος προσαρμογής αποτελεί προϋπόθεση για την επαναφορά του οικονομικού κλίματος και της εμπιστοσύνης των πολιτών σε σταθερή ανοδική πορεία, η οποία με τη σειρά της μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη θετικού ρυθμού ανάπτυξης κατά το δεύτερο εξάμηνο του τρέχοντος έτους.

Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +302115006104

Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Advisor

E: mmitsopoulos@sev.org.gr
T: +302115006157

Θανάσης Πρίντσιπας
Associate Advisor

E: printsipas@sev.org.gr
T: +302115006176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

Βασικοί οικονομικοί δείκτες

Οικονομικό κλίμα	2015/2014 Δεκ / Δεκ	2016/2015 Μαρ / Μαρ
Οικονομικό κλίμα	↓ 87,6 / 99,6	↓ 90,1 / 97,3
Καταναλωτική εμπιστοσύνη	↓ -61,1 / -53,9	↓ -71,9 / -31,0
% που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης	60% / 63%	69% / 33%
% που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας	80% / 66%	79% / 31%
% που θεωρεί άπιθανο να αποταμιεύσει	90% / 91%	77% / 67%
% που προβλέπει αύξηση της ανεργίας	80% / 66%	78% / 37%

Απασχόληση, Ανεργία, Μισθοί, Τιμές	2014	2015	2016	Περίοδος
Απασχόληση (μεταβολή περιόδου, εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	+53.268 άτομα	+113.825 άτομα	-	Ιαν – Δεκ
Απασχόληση (μεταβολή μήνα, εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	+22.045 άτομα	+47.449 άτομα	-25.216 άτομα	Ιανουάριος
Εγγεγραμμένοι άνεργοι (μεταβολή περιόδου)	-1.960 άτομα	+6.387 άτομα	+35.764 άτομα	Ιαν – Φεβ
Εγγεγραμμένοι άνεργοι (μεταβολή μήνα)	+2.789 άτομα	+135 άτομα	+17.814 άτομα	Φεβρουάριος
Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή περιόδου)	+26.309 άτομα	+5.851 άτομα	+4.483 άτομα	Ιαν – Φεβ
Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή μήνα)	+19.912 άτομα	+15.124 άτομα	+14.437 άτομα	Φεβρουάριος
Ποσοστό ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	27,2%	25,7%	24,4%	Ιανουάριος
Μέσο ποσοστό περιόδου (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	26,6%	25,0%	-	Ιαν – Δεκ
Δείκτης μισθών (σύνολο οικονομίας, σταθερές τιμές, με εποχ. διόρθωση)	4,1%	1,1%	-	Δ' 3μηνο
Μέσο ποσοστό περιόδου (σταθερές τιμές, με εποχ. διόρθωση)	1,1%	1,3%	-	Ιαν - Δεκ
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	-2,6%	-0,2%	-1,5%	Μάρτιος
Μέσο ποσοστό περιόδου	-1,3%	-2,4%	-0,9%	Ιαν - Μαρ

ΑΕΠ	Μεταβολή 2014/2013	Μεταβολή 2015/2014	Περίοδος	Μεταβολή 2015/2014	
				Δ' 3μηνο	Γ' 3μηνο
ΑΕΠ (σε σταθερές τιμές)	0,7%	-0,2%	Ιαν – Δεκ	-0,8%	-1,7%
Ιδιωτική κατανάλωση	0,5%	0,3%	Ιαν – Δεκ	-0,9%	-0,3%
Επενδύσεις σε κατοικίες	-52,5%	-23,1%	Ιαν – Δεκ	-21,5%	-34,2%
Επενδύσεις σε κατασκευές (πλην κατοικιών)	3,1%	-7,5%	Ιαν – Δεκ	-29,8%	-19,3%
Επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό (περιλ. οπλικά συστήματα)	8,5%	5,9%	Ιαν – Δεκ	3,6%	-12,4%
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	7,5%	-3,8%	Ιαν – Δεκ	-8,8%	-10,3%
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	7,7%	-6,9%	Ιαν – Δεκ	-12,5%	-19,8%

Βασικοί βραχυχρόνιοι δείκτες	Μεταβολή 2015/2014	Μεταβολή 2016/2015	Περίοδος	Μεταβολή 2016/2015	Περίοδος
Βιομηχανική παραγωγή	1,0%	0,7%	Ιαν – Φεβ	-2,9%	Φεβρουάριος
Μεταποίηση (χωρίς πετρελαιοειδή)	1,3%	2,9%	Ιαν – Φεβ	0,7%	Φεβρουάριος
Παραγωγή στις κατασκευές	-2,4%	-	Ιαν – Δεκ	-	-
Κτίρια	2,5%	-	Ιαν – Δεκ	-	-
Έργα πολιτικού μηχανικού	-5,7%	-	Ιαν – Δεκ	-	-
Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (όγκος σε μ³)	-0,2%	-	Ιαν – Δεκ	-	-
Λιανικές πωλήσεις (όγκος)	-1,4%	-	Ιαν – Δεκ	-2,2%	Ιανουάριος
Χωρίς καύσιμα και λιπαντικά αυτοκινήτων	-0,5%	-	Ιαν – Δεκ	-0,6%	Ιανουάριος
Άδειες κυκλοφορίας αυτοκινήτων	22,3%	-2,4%	Ιαν – Μαρ	3,4%	Μάρτιος
Έσοδα δημοσίου από τέλη κινητής τηλεφωνίας	-6,4%	-	Ιαν – Δεκ	-53,7%	Ιανουάριος
Εξαγωγές αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή (ΕΛΣΤΑΤ, σε τρεχ. τιμές)	10,8%	-0,3%	Ιαν – Φεβ	3,7%	Φεβρουάριος
Τουρισμός – εισπράξεις	6,0%	-	Ιαν – Δεκ	-4,7%	Ιανουάριος
Μεταφορές – εισπράξεις	-24,1%	-	Ιαν – Δεκ	-54,4%	Ιανουάριος
Λοιπές υπηρεσίες* – εισπράξεις	-15,5%	-	Ιαν – Δεκ	-35,3%	Ιανουάριος
Εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση (ταξιδιώτες)	7,1%	-	Ιαν – Δεκ	-7,8%	Ιανουάριος

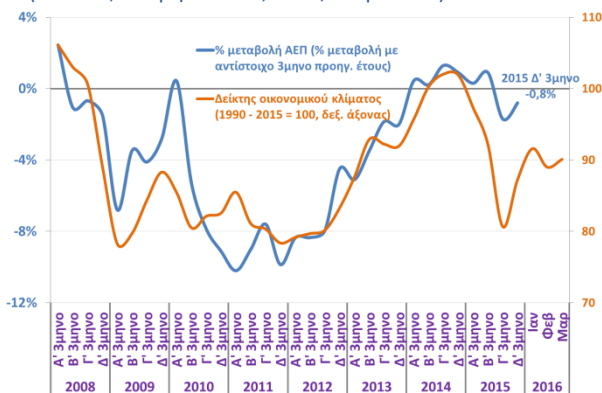
Οικονομικές Προβλέψεις ΕΕ (Χειμώνας 2016)	Ελλάδα				Ευρωζώνη			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Πραγματική μεταβολή ΑΕΠ (% μεταβολή)	0,7	0,0	-0,7	2,7	0,9	1,6	1,7	1,9
Συνολικές επενδύσεις (% μεταβολή)	-2,8	-8,4	-3,7	12,8	1,3	2,3	2,8	4,2
Απασχόληση (% μεταβολή)	0,1	1,4	0,9	2,0	0,6	1,1	1,0	1,0
Ποσοστό ανεργίας (%)	26,5	25,1	24,0	22,8	11,6	11,0	10,5	10,2
Δείκτης τιμών καταναλωτή (% μεταβολή)	-1,4	-1,1	0,5	0,8	0,4	0,0	0,5	1,5
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% του ΑΕΠ)	-3,0	-1,8	-1,4	-0,9	3,0	3,7	3,6	3,4
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	-3,6	-7,6	-3,4	-2,1	-2,6	-2,0	-1,9	-1,6
Ακαθάριστο χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	178,6	179,0	185,0	181,8	94,5	93,5	92,7	91,3

Πηγή: IOBE, ΕΛΣΤΑΤ, ΤτΕ, Υπ. Απασχόλησης, DG ECFIN, ΕΕ

* περιλαμβάνονται δραστηριότητες κατασκευαστικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό, εξαγωγές λογισμικού, τεχνολογίας κλπ

ΑΕΠ

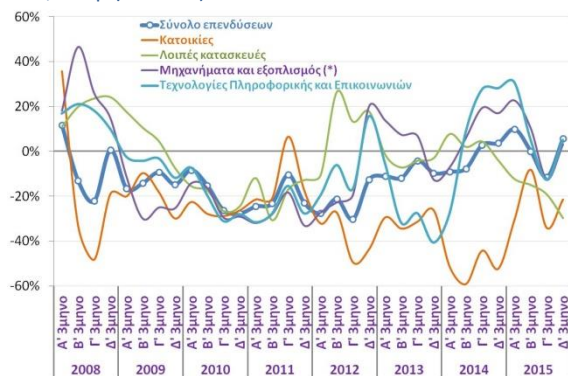
Μεταβολή ΑΕΠ (εποχικά διορθωμένα στοιχεία) και οικονομικό κλίμα (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015, ΙΟΒΕ, Μαρ. 2016)

Μείωση -1,9% σημείωσε το ΑΕΠ το Δ' 3μηνο 2015 σε σύγκριση με το αντίστοιχο 3μηνο του 2014, ενώ στο σύνολο του έτους η ύφεση ανήλθε στο -0,2% σύμφωνα με τα ετήσια στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ. Η νέα εκτίμηση είναι πιο κοντά στην πρόβλεψη του Προϋπολογισμού για μηδενική ανάπτυξη το 2015.

Επενδύσεις

(ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

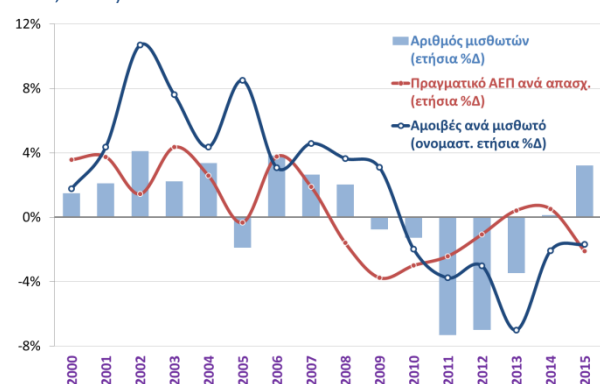

* Περιλαμβάνονται επενδύσεις σε οπτικά συστήματα

Οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου παρουσίασαν μικρή ανάκαμψη συνολικά το 2015 (+0,7% έναντι -2,8% το 2014), η οποία αποδίδεται στην αύξηση των επενδύσεων σε μηχανολογικό (+5,9%) και μεταφορικό εξοπλισμό (+23,8%), όπου όμως περιλαμβάνονται και οι επενδύσεις σε οπτικά συστήματα.

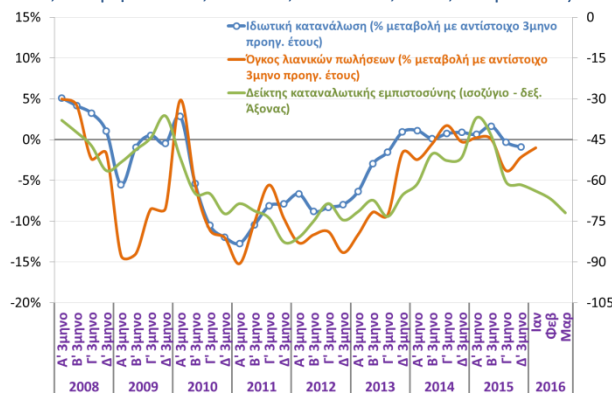
Μεταβολή αμοιβών και παραγωγικότητας

(Eurostat, 2015)

Από το 2010 η μείωση της παραγωγικότητας περιορίζεται, ενώ το 2013 και το 2014 σημειώθηκε θετική μεταβολή. Η ταχύτερη μείωση των ονομαστικών αμοιβών από το 2011 και μετά συνέβαλλε στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, ενώ το 2015 η εικόνα αυτή δείχνει να αντιστρέφεται.

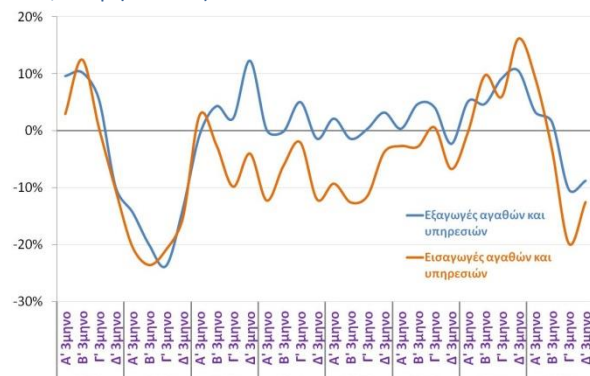
Ιδιωτική κατανάλωση, λιανικές πωλήσεις, καταναλ. εμπιστοσύνη (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015, ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2016, ΙΟΒΕ, Μαρ. 2016)

Αρνητική ήταν η μεταβολή της ιδιωτικής κατανάλωσης το Δ' 3μηνο του 2015 (-0,9%), ακολουθώντας τη σημαντική υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης και των λιανικών πωλήσεων. Σε ετήσια βάση η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε κατά +0,3%.

Καθαρές εξαγωγές

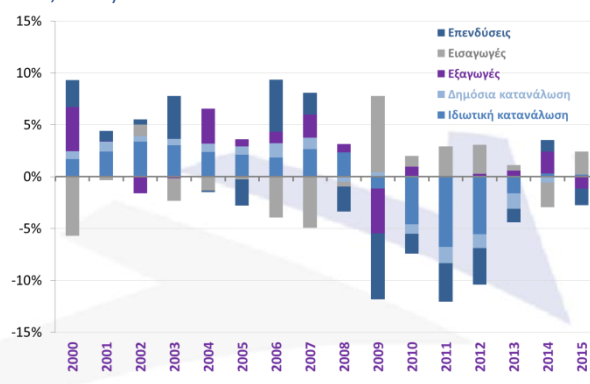
(ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

Η δραματική πτώση των εισαγωγών και των εξαγωγών το Γ' 3μηνο του 2015, ως αποτέλεσμα της υποχώρησης των τιμών πετρελαίου και των capital controls, συνέβαλλε στη συρρίκνωσή τους στο σύνολο του έτους κατά -6,9% και -3,8% αντίστοιχα.

Συμβολή στην αύξηση του ΑΕΠ (σε τιμές 2010)

(ΕΛΣΤΑΤ, 2015)

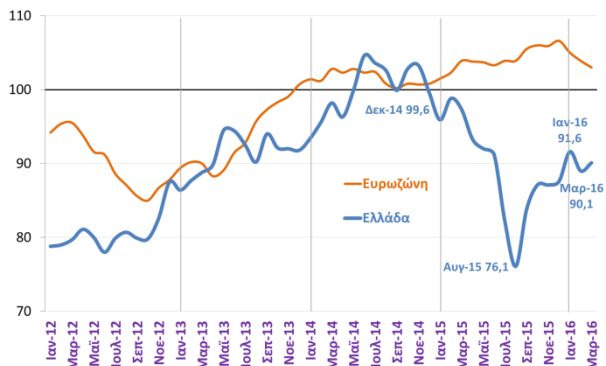

Η αρνητική συμβολή της κατανάλωσης στη μεταβολή του ΑΕΠ περιορίστηκε σημαντικά το 2014, ενώ το 2015 είναι οριακά θετική (+0,2%). Οι επενδύσεις εξακολουθούν να έχουν αρνητική συμβολή (-1,6%), ενώ οι καθαρές εξαγωγές συνέβαλλαν θετικά (+1,1%).

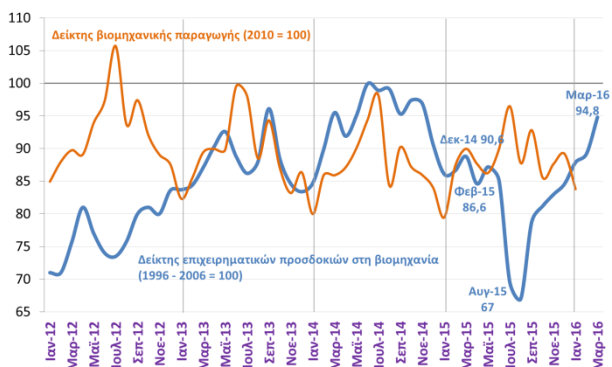
Οικονομικό κλίμα

Δείκτης οικονομικού κλίματος – Ελλάδα και Ευρωζώνη
(DG ECFIN - IOBE, Μαρ. 2016)

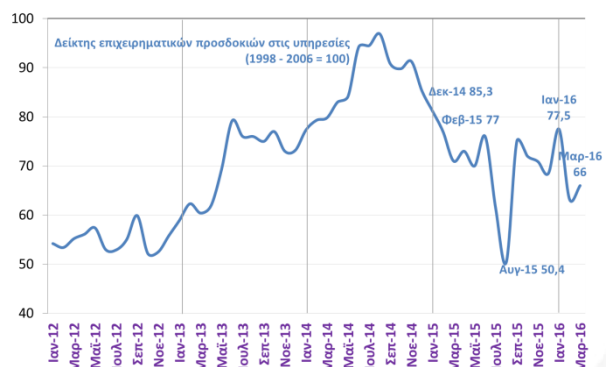
Μικρή βελτίωση παρουσίασε ο δείκτης οικονομικού κλίματος τον Μάρτιο του 2016 (στις 90,1 μονάδες από 89 τον προηγούμενο μήνα), παρά την αβεβαιότητα που δημιουργεί η καθυστέρηση της αξιολόγησης του προγράμματος προσαρμογής. Η βελτίωση προέρχεται κυρίως από τις υπηρεσίες και τη βιομηχανία.

Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στη βιομηχανία – Ελλάδα
(IOBE, Μαρ. 2016)

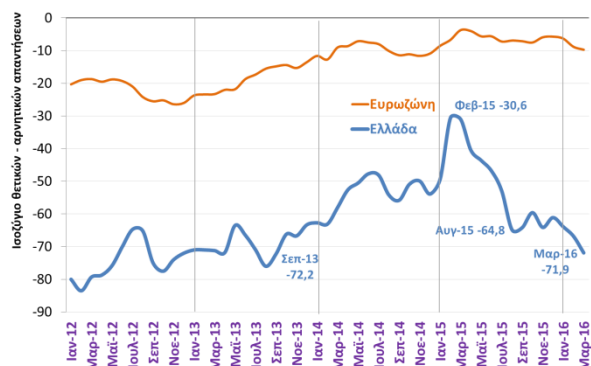
Το κλίμα στη βιομηχανία βελτιώνεται κυρίως λόγω της αύξησης των παραγγελιών και των υψηλότερων αναμενόμενων τιμών, που αντισταθμίζουν τη μείωση στο βιβλίο παραγγελιών εξαγωγών και την εξέλιξη της απασχόλησης.

Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις υπηρεσίες – Ελλάδα
(IOBE, Μαρ. 2016)

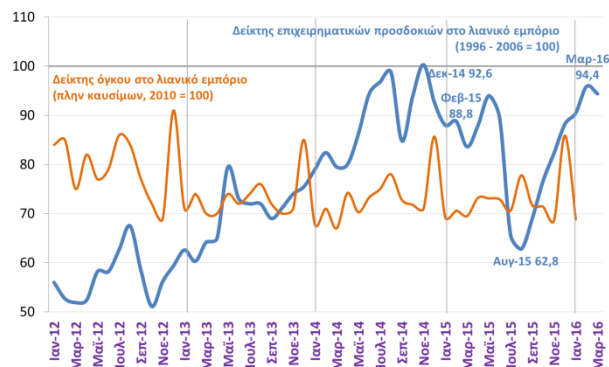
Οι προσδοκίες στον τομέα των υπηρεσιών βελτιώνονται ελαφρά τον Μάρτιο του 2016, με τις αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση και την εξέλιξη της απασχόλησης να αμβλύνονται.

Δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης – Ελλάδα και Ευρωζώνη
(DG ECFIN - IOBE, Μαρ. 2016)

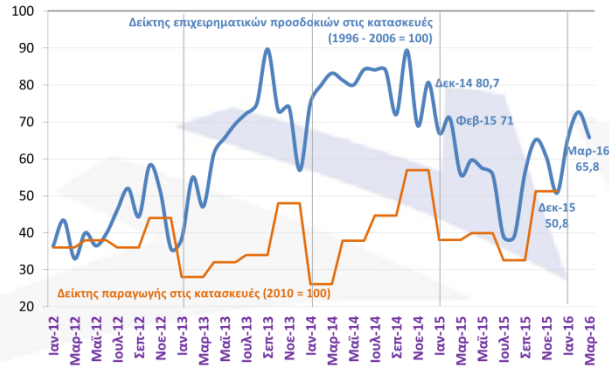
Η καταναλωτική εμπιστοσύνη καταγράφει νέα σημαντική υποχώρηση και διαμορφώνεται στις -71,9 μονάδες από -66,8 μονάδες τον προηγούμενο μήνα, με την απαισιοδοξία των καταναλωτών για το προσεχές διάστημα να επανέρχεται στα χαμηλά επίπεδα του 2012 και 2013.

Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο λιανικό εμπόριο – Ελλάδα
(IOBE, Μαρ. 2016)

Σημάδια σταθεροποίησης καταγράφουν οι προσδοκίες στο λιανικό εμπόριο τον Μάρτιο του 2016, έχοντας ανακτήσει σημαντικό μέρος της απώλειας των καλοκαιρινών μηνών του 2015. Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις δεν μεταβάλλονται, ενώ βελτιώνονται ελαφρά οι εκτιμήσεις για την απασχόληση.

Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις κατασκευές – Ελλάδα
(IOBE, Μαρ. 2016)

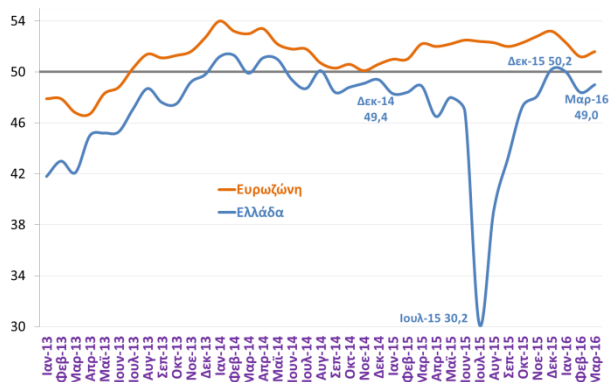

Στον κατασκευαστικό κλάδο το κλίμα χειροτερεύει τον Μάρτιο του 2016, ως αποτέλεσμα της επιδείνωσης των προβλέψεων για το τρέχον επίπεδο εργασιών και της υποχώρησης των προσδοκιών για προσλήψεις.

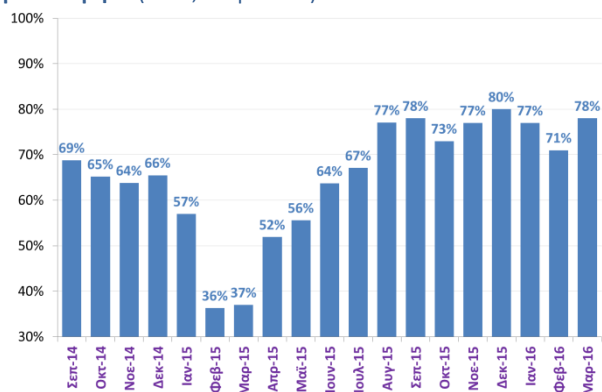
Οικονομική συγκυρία

Δείκτης υπευθύνων προμηθειών (PMI) στη μεταποίηση (Markit, Μαρ. 2016)

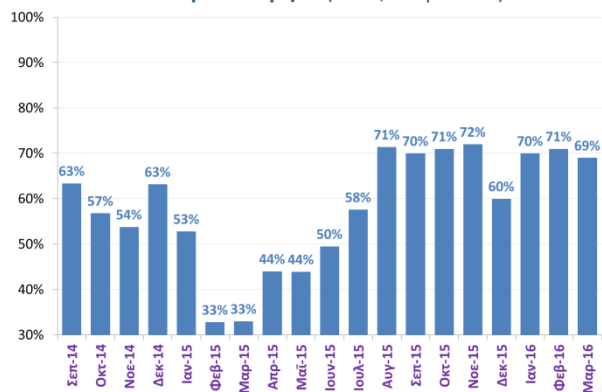
Οριακή βελτίωση σημείωσε ο δείκτης PMI στη μεταποίηση τον Μάρτιο του 2016 (στις 49 μονάδες από 48,4 τον προηγούμενο μήνα), ωστόσο παρέμεινε κάτω από το επίπεδο των 50 μονάδων που αντανάκλα τη συρρίκνωση του κλάδου. Παρά την υποχώρηση που καταγράφεται στις νέες παραγγελίες και τα αποθέματα, ο αριθμός των απασχολουμένων παρουσίασε μικρή αύξηση.

Ποσοστό νοικοκυριών που εκτιμούν ότι η ανεργία θα αυξηθεί το επόμενο 12μηνο (ΙΟΒΕ, Μαρ. 2016)

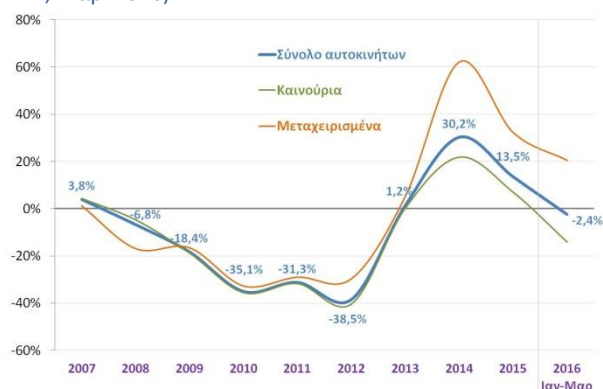
Οι προβλέψεις των νοικοκυριών για την εξέλιξη της ανεργίας τους επόμενους 12 μήνες επιδεινώνονται εκ νέου τον Μάρτιο του 2016, με το ποσοστό αυτών που προβλέπουν άνοδο να επιστρέφει στο 78%, έναντι 37% τον αντίστοιχο μήνα το 2015.

Ποσοστό νοικοκυριών που εκτιμά ότι η οικονομική τους κατάσταση θα επιδεινωθεί το επόμενο 12μηνο (ΙΟΒΕ, Μαρ. 2016)

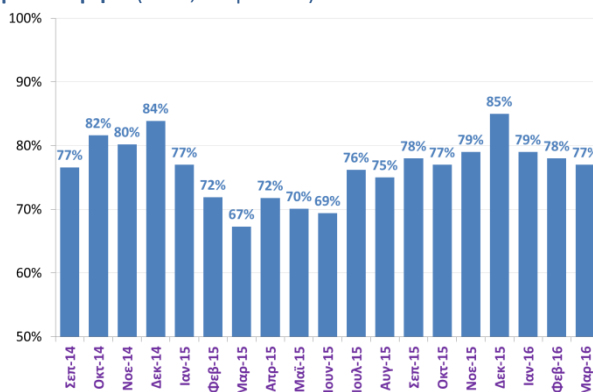
Η συζήτηση για τις αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα και τη φορολογία, δημιουργεί στα νοικοκυριά αρνητικές προσδοκίες για το εισόδημά τους, με αποτέλεσμα το ποσοστό αυτών που προβλέπουν επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης να παραμένει τον Μάρτιο του 2016 κοντά στο 70%.

Ετήσια % μεταβολή νέων αδειών κυκλοφορίας αυτοκινήτων (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

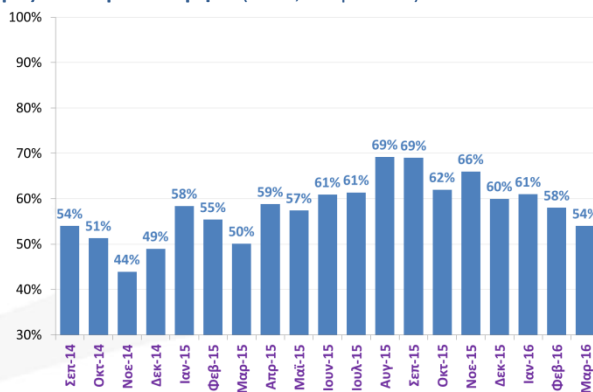
Ο ρυθμός αύξησης των αυτοκινήτων που κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά, επιβραδύνθηκε σημαντικά το 2015 (+13,5% από +30,2% το 2014), ενώ κατά το πρώτο 3μηνο του 2016 καταγράφεται αρνητική μεταβολή -2,4%.

Ποσοστό νοικοκυριών που θεωρεί απίθανο να αποταμιεύσει το επόμενο 12μηνο (ΙΟΒΕ, Μαρ. 2016)

Σε υψηλό επίπεδο παραμένει και τον Μάρτιο του 2016 το ποσοστό των νοικοκυριών που θεωρούν απίθανη την αποταμίευση στο επόμενο 12μηνο (77%).

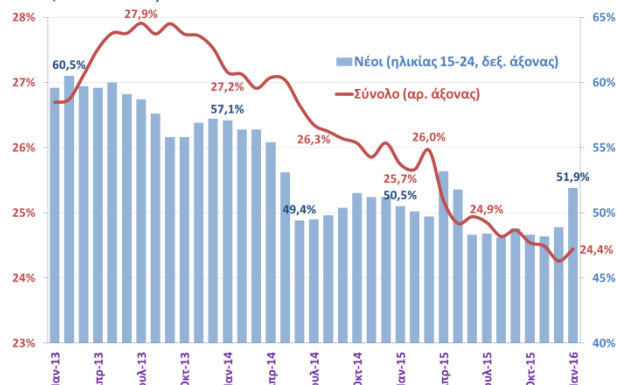
Ποσοστό νοικοκυριών που θα προβεί σε πολύ λιγότερες σημαντικές αγορές το επόμενο 12μηνο (ΙΟΒΕ, Μαρ. 2016)

Περαιτέρω μείωση σημείωσε τον Μάρτιο του 2016 το ποσοστό των νοικοκυριών που δηλώνουν ότι θα προβούν σε πολύ λιγότερες αγορές (54% από 58% τον προηγούμενο μήνα). Ωστόσο, το ποσοστό αυτών που εκτιμούν το αντίθετο ανέρχεται μόλις στο 3%.

Απασχόληση

Ποσοστό ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία) (ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2016)

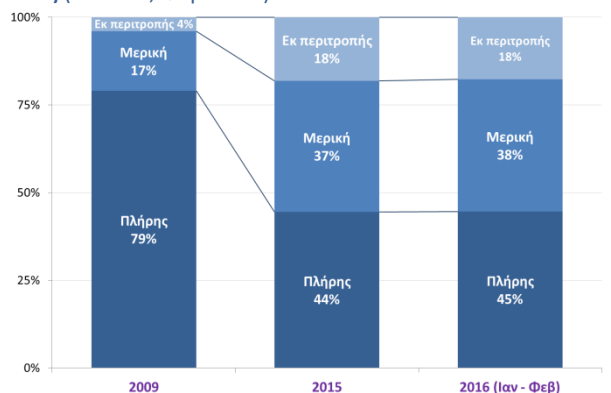
Στο 24,4% διαμορφώθηκε το ποσοστό ανεργίας τον Ιανουάριο του 2016, χωρίς ουσιαστική μεταβολή σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα (24,5%), αλλά χαμηλότερα σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2015. Αντίθετα, το ποσοστό ανεργίας των νέων αυξήθηκε στο 51,9% (από 50,5% πέρυσι).

Αριθμός ασφαλισμένων στο ΙΚΑ και βασικοί μισθοί (% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους) (ΙΚΑ, Ιουλ. 2015)

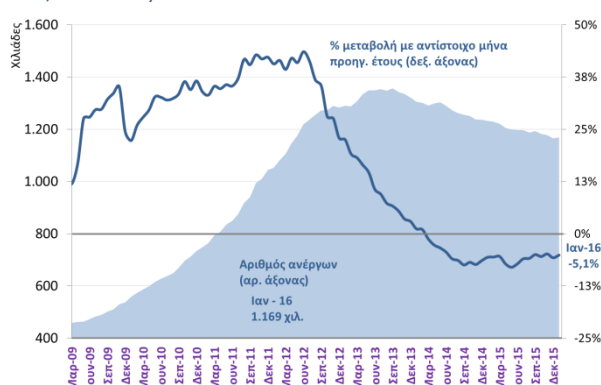
Από τον Ιούλιο του 2014 έως και τον Μάρτιο του 2015 ο ρυθμός αύξησης των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ αποδυναμώνεται, ενώ από τον Απρίλιο του 2015 ενισχύεται εκ νέου και τον Ιούλιο διαμορφώθηκε στο +5%. Ο ρυθμός μείωσης των αποδοχών επίσης επιβραδύνεται από την άνοιξη του 2014.

Ποσοστιαία κατανομή νέων προσλήψεων ανά είδος σύμβασης εργασίας (ΕΡΓΑΝΗ, Φεβ. 2016)

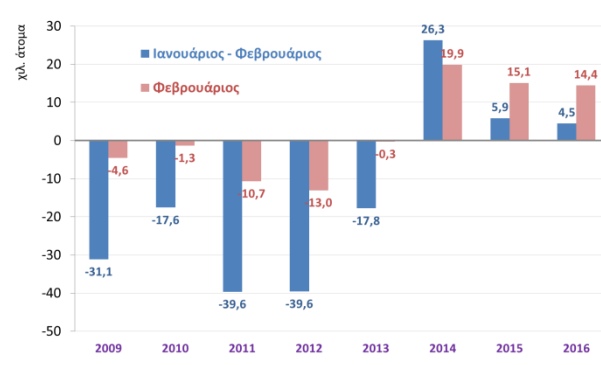
Σημαντική αύξηση σε σχέση με το 2009 παρουσιάζουν οι ελαστικές μορφές απασχόλησης (μερική και εκ περιτροπής), με αντίστοιχη μείωση του μεριδίου της πλήρους απασχόλησης στις νέες προσλήψεις. Το διάστημα Ιαν – Φεβ 2016 το μερίδιο πλήρους απασχόλησης διαμορφώθηκε στο 45% (από 79% το 2009).

Αριθμός ανέργων (εποχικά διορθωμένα στοιχεία) (ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2016)

Ο αριθμός των ανέργων ανήλθε στους 1.169 χιλ. τον Ιανουάριο του 2016. Ο αριθμός αυτός είναι μεγαλύτερος 3,6 χιλ. σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα αλλά μικρότερος κατά -63 χιλ. σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα το 2015.

Ισοζύγιο ρών μισθωτής εργασίας (ΕΡΓΑΝΗ, Φεβ. 2016)

Θετικό κατά 14.437 θέσεις ήταν το ισοζύγιο προσλήψεων – αποχωρήσεων τον Φεβρουάριο του 2016. Αν και η επίδοση αυτή υστερεί της επίδοσης του Φεβρουαρίου 2015, είναι ο 3ος συνεχόμενος Φεβρουάριος με αύξηση απασχόλησης (2014-2016), μετά από 5 χρόνια συνεχούς μείωσης (2009-2013).

Αθλήτρια απασχόληση (ΑΡΤΕΜΙΣ, Νοε. 2015)

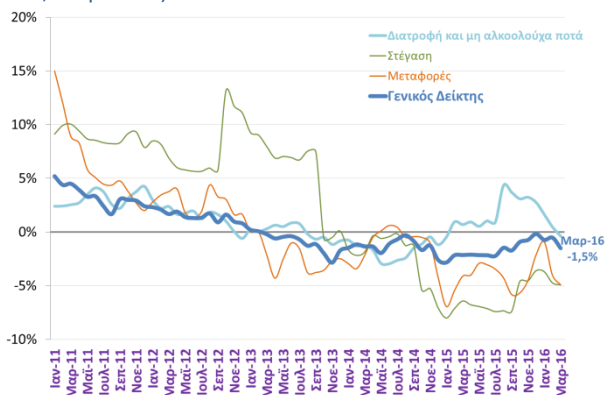
	Σεπ 2013 - Νοε 2015	Ιαν - Νοε 2015	Νοε 2015
Επιχειρήσεις που ελέγχθηκαν	65.503	31.348	3.328
Επιχειρήσεις με αθλ. εργαζ.	9.577	5.173	491
% παραβατικών επιχειρήσεων	14,6%	16,5%	14,7%
Αριθμός εργαζομένων	308.066	132.874	14.233
Αριθμός αθλητών εργαζομένων	16.376	9.293	819
% αθλητών εργαζομένων*	5,3%	6,7%	5,7%
Ποσά Προστίμων (€ εκατ.)	171,7	97,8	8,7

* σε σχέση με το σύνολο των εργαζομένων

Στο 14,7% των ελεγχόμενων επιχειρήσεων εκτιμάται τον Νοέμβριο του 2015 το ποσοστό που απασχολούν αθλητικούς εργαζομένους (από 19% περίπου τον Απρίλιο του 2015), ενώ το ποσοστό της αθλητικής απασχόλησης διαμορφώνεται στο 5,7% (από 9,7% τον Απρίλιο).

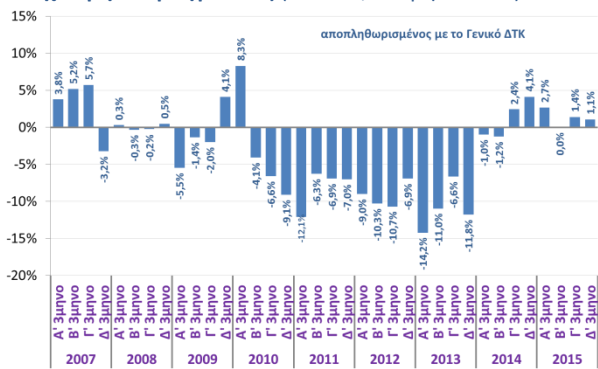
Τιμές - Αμοιβές

Δείκτης τιμών καταναλωτή (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

Μείωση -1,5% σημείωσε ο ΔΤΚ τον Μάρτιο του 2016 κλείνοντας τρία έτη συνεχούς αποπληθωρισμού. Αν και ο ρυθμός μείωσης των τιμών περιορίστηκε κατά το Β' βήμη του 2015, αυτό οφείλεται κυρίως στην αύξηση των φόρων, ιδίως του ΦΠΑ.

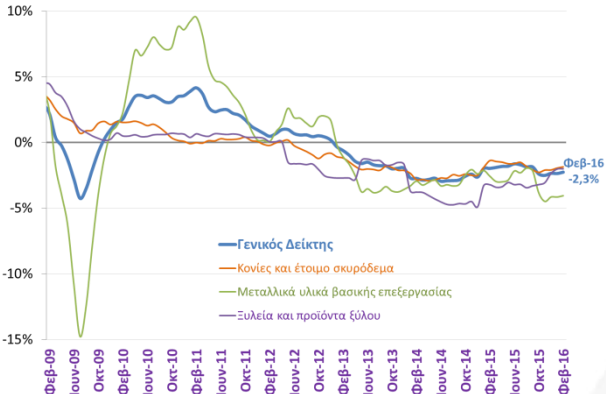
Δείκτης μισθών στο σύνολο της οικονομίας - % μεταβολή με αντίστοιχο 3μηνο προηγ. έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

* Με εποχική διόρθωση και χωρίς διόρθωση εργασιών ημερών

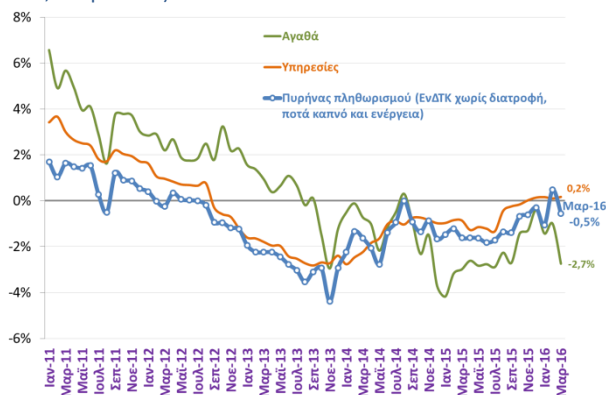
Περαιτέρω άνοδο σημείωσε ο δείκτης μισθών στο σύνολο της οικονομίας το Δ' 3μηνο του 2015 (+1,1% σε σταθερές τιμές). Ο δείκτης κινείται ανοδικά από το Γ' 3μηνο του 2014, ενώ η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε το Δ' 3μηνο του 2014 (+4,1%). Συνολικά κατά το 2015 οι μισθοί σε σταθερές τιμές σημείωσαν άνοδο +1,3%, ενώ σε τρέχουσες τιμές η μεταβολή είναι αρνητική (-0,5%).

Δείκτης τιμών υλικών κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών % μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2016)

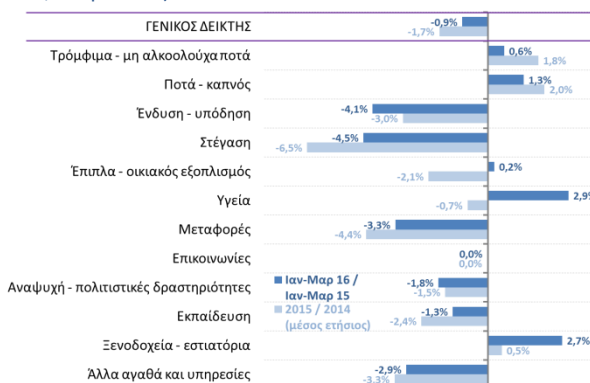
Οι τιμές υλικών κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών υποχωρούν τον Ιανουάριο του 2016 (-2,3%), για 38^ο συνεχόμενο μήνα. Οι μεγαλύτερες μειώσεις σημειώνονται στα καύσιμα μηχανημάτων (-7,8%), στα μεταλλικά υλικά βασικής επεξεργασίας (-4,0%) και στα υλικά ύδρευσης, θέρμανσης και αποχέτευσης (-2,9%), ενώ μόνο στα μάρμαρα/γρανίτες σημειώνεται οριακή άνοδος (+0,1%).

Πυρήνας πληθωρισμού (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

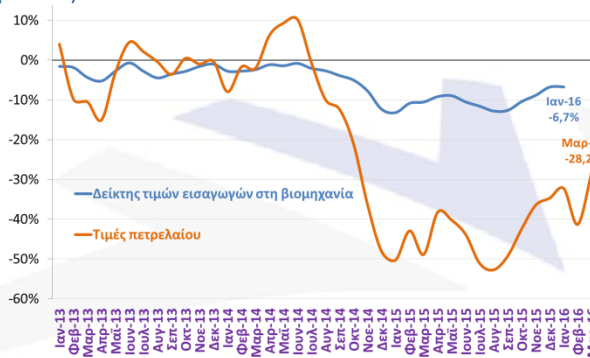
Η αύξηση του πυρήνα του πληθωρισμού (ΕνΔΤΚ χωρίς διατροφή, ποτά, καπνό και ενέργεια) τον Φεβρουάριο του 2016 (+0,5%) για πρώτη φορά μετά από 44 μήνες, ανακόπηκε τον Μάρτιο, λόγω της μεγάλης πτώσης των τιμών αγαθών (-2,7%), με τις τιμές των υπηρεσιών να παραμένουν σχεδόν αμετάβλητες.

Δείκτης τιμών καταναλωτή βασικών ομάδων ειδών (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

Η υποχώρηση των τιμών κατά το πρώτο 3μηνο του 2016, οφείλεται κυρίως στην πτώση των τιμών στη στέγαση (-4,5%), ιδίως στα ενοίκια, τις υπηρεσίες κοινοχρήστων και το πετρέλαιο θέρμανσης καθώς επίσης και στη μείωση των τιμών στα είδη ένδυσης και υπόδησης (-3,1%) και στις μεταφορές (-3,3%).

Δείκτης τιμών εισαγωγών στη βιομηχανία & τιμές πετρελαίου % μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2016, FT, Μαρ. 2016)

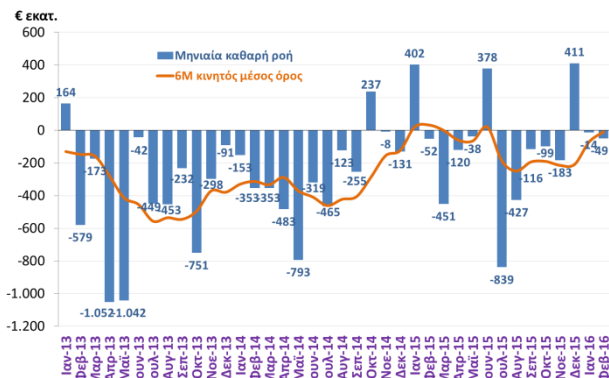

Η πτώση των τιμών πετρελαίου επηρεάζει έντονα τις τιμές εισαγωγών στη βιομηχανία, οι οποίες συνεχίζουν να καταγράφουν υποχώρηση τον Ιανουάριο του 2016 (-6,7%), λόγω της πτώσης των τιμών εισαγωγών από χώρες εκτός Ευρωζώνης (-12,9%), ενώ οι τιμές εισαγωγών από τις χώρες της Ευρωζώνης είναι αυξανόμενες οριακά (+0,3%).

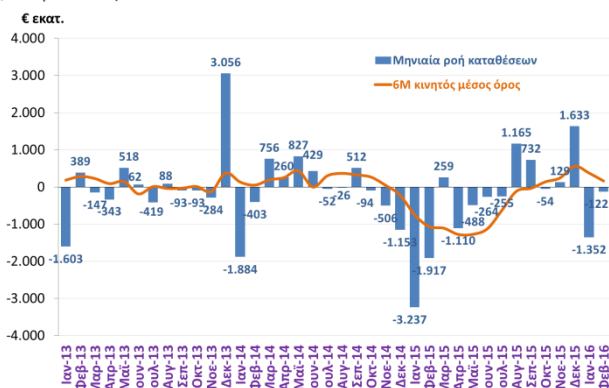
Χρηματοδότηση ιδιωτικού τομέα

Καθαρή ροή χρηματοδότησης - μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις
(ΤτΕ, Φεβ. 2016)

Συνέχισε να υποχωρεί τον Φεβρουάριο του 2016 η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων, σημειώνοντας αρνητική καθαρή ροή -€49 εκατ., ενώ το υπόλοιπο χρηματοδότησης διαμορφώθηκε στα €89 δισ. περίπου, παρουσιάζοντας μείωση -1,6%.

Ροή καταθέσεων - μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις
(ΤτΕ, Φεβ. 2016)

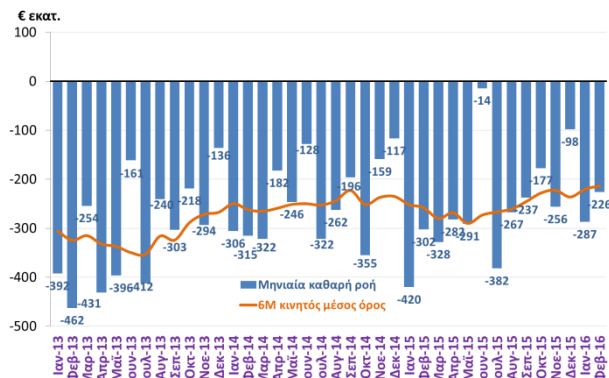
Στα €14,7 δισ. διαμορφώθηκε το υπόλοιπο των καταθέσεων των επιχειρήσεων παρουσιάζοντας μείωση -€122 εκατ. σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα.

Πιστωτική επέκταση ανά επιχειρηματικό κλάδο
(ΤτΕ, Φεβ. 2016)

	Φεβρουάριος 2016	
	Υπόλοιπα	%Δ (12μην)
Σύνολο μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων	89.072	-1,6%
Γεωργία	1.408	-3,9%
Βιομηχανία	20.868	0,0%
Ορυχεία & Λατομεία	461	21,0%
Μεταποίηση	20.406	-0,3%
Εμπόριο	18.839	-1,3%
Τουρισμός	7.478	0,8%
Ναυτιλία	9.230	-7,8%
Κατασκευές	10.147	-0,4%
Ηλεκτρισμός - Φ/Α - Ύδρευση	4.780	-3,2%
Αποθήκευση & Μεταφορές	848	0,7%
Λοιποί κλάδοι	15.475	0,0%
Ασφαλιστικές και λοιπές χρηματ/κές επιχ.	7.033	-6,1%

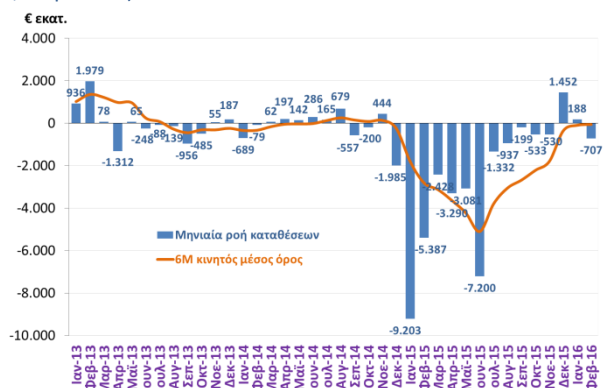
Οριακή άνοδο σημείωσε τον Φεβρουάριο του 2016 σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα το 2015 το υπόλοιπο των δανείων στον τουρισμό (+0,8%) και τον κλάδο αποθήκευσης και μεταφορών (+0,7%), ενώ στη βιομηχανία το υπόλοιπο παρέμεινε αμετάβλητο. Αντίθετα στη ναυτιλία εξακολουθεί να μειώνεται σημαντικά (-7,8%).

Καθαρή ροή χρηματοδότησης - νοικοκυριά
(ΤτΕ, Φεβ. 2016)

Το συνολικό υπόλοιπο δανείων στα νοικοκυριά περιορίστηκε στα €93,7 δισ. τον Φεβρουάριο του 2016 (από €94,1 δισ. τον προηγούμενο μήνα) σημειώνοντας μείωση -2,9% σε ετήσια βάση.

Ροή καταθέσεων - νοικοκυριά
(ΤτΕ, Φεβ. 2016)

Έπειτα από 2 μήνες θετικής ροής, κυρίως λόγω της πίστωσης του δώρου Χριστουγέννων και των αγροτικών επιδοτήσεων, τον Φεβρουάριο του 2016 σημειώθηκε νέα εκροή καταθέσεων από τα νοικοκυριά κατά -€707 εκατ., ενώ το υπόλοιπο έχει περιοριστεί στα €101,7 δισ. από €120,1 δισ. τον Φεβρουάριο του 2015 και €134,3 δισ. τον Δεκέμβριο του 2014.

Πιστωτική επέκταση και επιτόκια
(ΤτΕ, ECB, Φεβ. 2016)

	Ελλάδα	Ευρωζώνη
Χορηγήσεις (% μεταβολή 12Μ - Φεβ 16)	-2,3%	3,2%
Επιχειρήσεων	-1,6%	0,6%
Στεγαστικά	-3,4%	2,3%
Καταναλωτικά	-1,9%	5,2%
Επιτόκια χορηγήσεων (Φεβ 16)		
Επιχειρήσεων ¹	5,23%	2,00%
Στεγαστικά ²	2,55%	2,00%
Καταναλωτικά ³	7,82%	5,00%

¹ Δάνεια έως €1 εκατ. με κυμαινόμενο επιτόκιο και έως 1 έτος σταθερό

² Κυμαινόμενο και έως 1 έτος σταθερό

³ Κυμαινόμενο

Συνεχίζεται η απομόχλευση δανείων (deleveraging) τον Φεβρουάριο του 2016 με την ευρωζώνη να παρουσιάζει θετικούς ρυθμούς πιστωτικής επέκτασης από τον Μάρτιο του 2015.

Δημοσιονομικά στοιχεία

Στοιχεία Κρατικού Προϋπολογισμού (Υπ. Οικ., Φεβ. 2016)

ποσά σε € εκατ.	Ιανουάριος – Φεβρουάριος					
	2015	2016	% Δ	Στόχος	Δ € με στόχο	% Δ με στόχο
Καθαρά έσοδα ΤΠ*	7.293	8.100	11,1%	7.781	319	4,1%
Έσοδα ΠΔΕ	496	1.522	206,9%	880	642	73,0%
Πρωτογενείς Δαπάνες ΤΠ	6.307	6.215	-1,5%	7.128	-913	-12,8%
Δαπάνες ΠΔΕ	238	360	51,3%	375	-15	-4,0%
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΚΠ*	1.238	3.038	145,4%	1.065	1.974	185,3%
Ισοζύγιο ΚΠ*	-194	1.073		-615	1.688	

* Έχουν αφαιρεθεί €12 εκατ. έσοδα αποκρατικοποιήσεων, που έχουν αφαιρεθεί και από τον στόχο.

ΤΠ: Τακτικός Προϋπολογισμός, ΚΠ: Κρατικός Προϋπολογισμός,

ΠΔΕ: Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

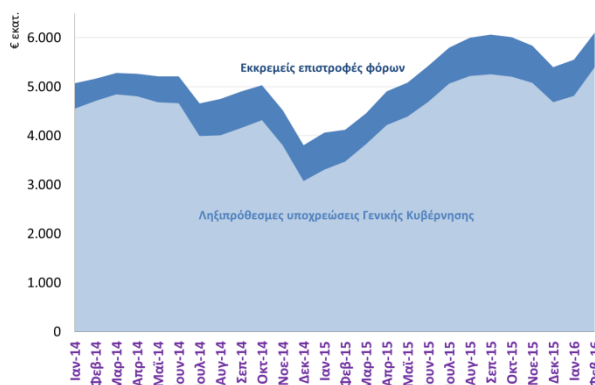
Κατά το διάστημα Ιαν–Φεβ 2016 καταγράφεται σημαντική αύξηση των εσόδων του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων. Σε συνδυασμό με την αύξηση των καθαρών εσόδων και τη συγκράτηση των πρωτογενών δαπανών, επιτεύχθηκε πρωτογενές πλεόνασμα ύψους €3 δισ., έναντι €1,24 εκατ. την ίδια περίοδο το 2015 και στόχου €1,1 δισ.

Στοιχεία Γενικής Κυβέρνησης (Υπ. Οικ., Φεβ. 2016)

€ εκατ.	Ιανουάριος - Φεβρουάριος		
	2015	2016	Δ%
Νομικά πρόσωπα			
Ίδια έσοδα	240	253	5,4%
Μεταβιβάσεις (καθαρές)	555	613	10,5%
Δαπάνες	588	572	-2,7%
Έλλειμμα (-) προ μεταβιβάσεων	-348	-319	-8,3%
Ασφαλιστικά ταμεία			
Ίδια έσοδα	3.006	3.247	8,0%
Μεταβιβάσεις (καθαρές)	2.282	2.298	0,7%
Δαπάνες	5.485	5.542	1,0%
Έλλειμμα (-) προ μεταβιβάσεων	-231	-13	-94,4%
Τοπική αυτοδιοίκηση			
Ίδια έσοδα	305	328	7,5%
Μεταβιβάσεις (καθαρές)	503	555	10,3%
Δαπάνες	627	628	0,2%
Έλλειμμα (-) προ μεταβιβάσεων	-322	-300	-6,8%

Τον Φεβ-2016 το ταμειακό πρωτογενές αποτέλεσμα της Γεν. Κυβέρνησης βελτιώθηκε σε €3 δισ., (από €1 δισ. τον Φεβ-2015), λόγω κυρίως της αύξησης των εσόδων από ΦΠΑ και λουτιών άμεσων και έμμεσων φόρων, των αυξημένων εσόδων (€1 δισ.) από μεταβιβάσεις από φορείς εκτός Γεν. Κυβέρνησης των ασφαλιστικών ταμείων, απόρροια των αυξήσεων των εισφορών σε συνταξιούχους το 2015.

Ληξιπρόθεσμες οφειλές Δημοσίου προς ιδιώτες (Υπ. Οικ., Φεβ. 2016)

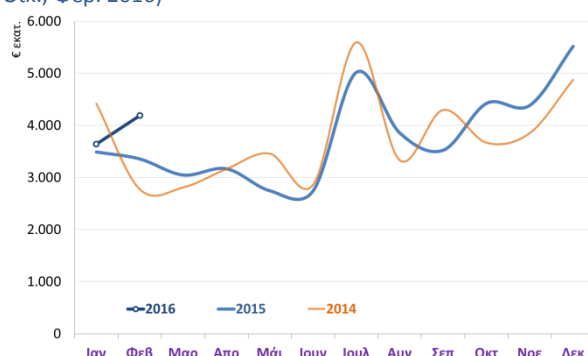

Οι οφειλές του Δημοσίου προς την ιδιωτική οικονομία αυξάνονται εκ νέου τον από τον Ιανουάριο του 2016, έπειτα από την ελαφρά πτωτική πορεία των προηγούμενων μηνών.

Στοιχεία Τακτικού Προϋπολογισμού (Υπ. Οικ., Φεβ. 2016)

ποσά σε € εκατ.	Ιανουάριος - Φεβρουάριος			
	2015	2016	% Δ	Δ σε € εκατ.
Έσοδα				
Φόροι	11.266	12.171	8,0%	905
Φόροι εισοδήματος	1.670	1.644	-1,6%	-26
Φόροι περιουσίας	664	746	12,3%	82
ΦΠΑ	1.996	2.150	7,7%	154
Φόροι κατανάλωσης	1.146	1.122	-2,1%	-24
Φόροι ΠΟΕ	575	737	28,2%	162
Δαπάνες				
Πρωτογενείς δαπάνες ΤΠ	6.420	6.650	3,6%	230
Αποδοχές Κεντρ. Διοίκησης	2.378	2.246	-5,6%	-132
Συντάξεις δημ. υπαλλήλων	1.040	1.052	1,2%	12
Επιχορηγήσεις νοσοκομείων	132	396	200,0%	264
Επιχορηγήσεις ΟΚΑ	1.916	1.750	-8,7%	-166
Έσοδα ΠΔΕ	496	1.522	206,9%	1.026
Δαπάνες ΠΔΕ	238	360	51,3%	122
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΓΚ	1.238	3.038	145,4%	1.800

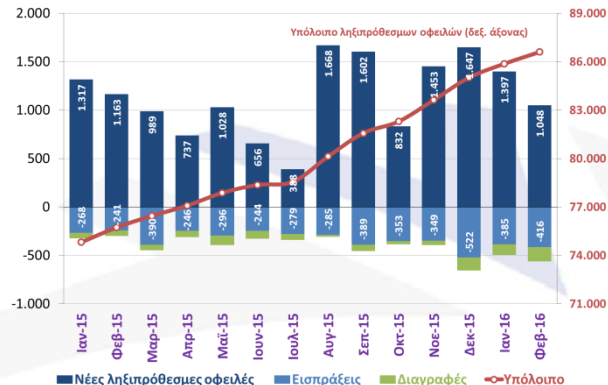
Καθαρά έσοδα τακτικού προϋπολογισμού (Υπ. Οικ., Φεβ. 2016)

* Έχουν αφαιρεθεί €555 εκατ. από έκτακτα έσοδα που κατέβαλλε το ΤΧΣ τον Απρίλιο 2015 καθώς και έσοδα από ΑΝΦΑ/ΣΜΡ €580 εκατ. το 2014 και €291 εκατ. το 2015.

Η πορεία των καθαρών εσόδων προς το τέλος του 2015 υποστηρίχθηκε από την είσπραξη του ΕΝΦΙΑ και την καλή πορεία των εσόδων από ΦΠΑ, ΕΦΚ και φόρου εισοδήματος, που αντιστάθμισαν σε μεγάλο μέρος άλλες απώλειες εσόδων. Η εικόνα αυτή συνεχίζεται και τους πρώτους μήνες του 2016.

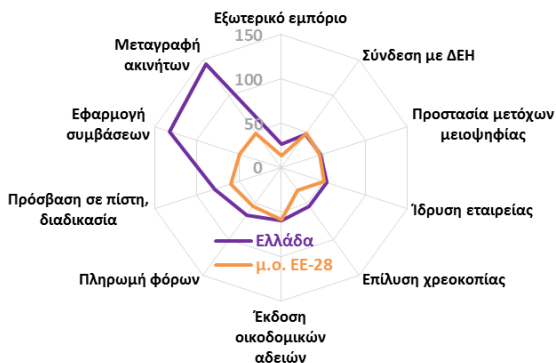
Νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές ιδιωτών προς το Δημόσιο (Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, Φεβ. 2016)

Στα €2,4 δισ. περίπου ανήλθαν οι νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές των ιδιωτών προς το Δημόσιο το πρώτο 2μηνο του 2016, με τον ρυθμό αύξησης τους να υποχωρεί ελαφρώς. Μαζί με τις οφειλές προηγούμενων ετών, το σύνολο των ληξιπρόθεσμων οφειλών ανέρχεται πλέον στα €86,6 δισ. περίπου.

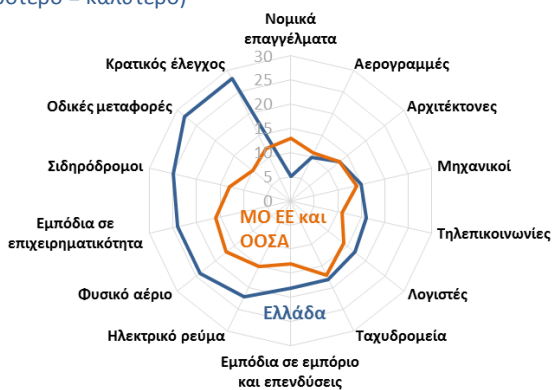
Ανταγωνιστικότητα

World Bank - Doing Business 2016: κατάταξη ανάμεσα σε 189 χώρες (Μικρότερο = καλύτερο)

Την 60^η θέση (από 189 χώρες) κατέλαβε η Ελλάδα στο Doing Business 2016, 2 θέσεις χαμηλότερα από πέρυσι. Ως προβληματικά πεδία αναφέρονται η λειτουργία της δικαιοσύνης, οι συναλλαγές ακινήτων, η λήψη δανείων και η επίλυση χρεοκοπίας.

OECD 2013: κατάταξη ανάμεσα σε 31 χώρες (Μικρότερο = καλύτερο)

Για το 2013 καταγράφεται η ισχυρή ρύθμιση της αγοράς από τον κρατικό έλεγχο, τα υψηλά εμπόδια σε επιχειρηματικότητα και η αυστηρή ρύθμιση των χερσαίων μεταφορών και της αγοράς ενέργειας.

World Economic Forum 2015/2016 – βαθμολογία ανά περιοχή (Μικρότερο = χειρότερο)

Για το 2015/16 τις χαμηλότερες βαθμολογίες συγκεντρώνουν η ανάπτυξη αγοράς χρήματος, το μακροοικονομικό περιβάλλον, η καινοτομία, η αναποτελεσματική λειτουργία των αγορών και οι αδύναμοι θεσμοί. Στα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα περιλαμβάνεται η υγεία και πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ μέτριες επιδόσεις παρουσιάζουν οι υποδομές και η τεχνολογική ετοιμότητα.

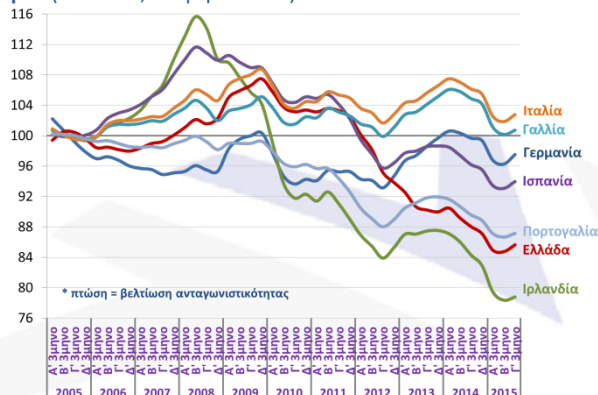
Σύνοψη διαφορετικών δεικτών, 34 χώρες* (Μικρότερο = καλύτερο)

A/A*	Χώρα	2015 CPI	2013 PMR	2013 NETW	2015 IMD	2016 GCI	2016 DB
1	Δανία	1	4	7	5	9	2
2	Αγγλία	11	2	1	12	7	4
3	Γερμανία	11	11	2	7	2	10
4	Ολλανδία	6	1	5	8	3	21
5	Καναδάς	8	17	8	2	10	9
6	Αυστραλία	13	8	3	11	14	8
7	Σουηδία	3	27	11	6	6	5
8	Νέα Ζηλανδία	4	5	28	10	11	1
9	Φινλανδία	2	10	29	13	5	7
10	Νορβηγία	6	21	24	4	8	6
11	Αυστρία	15	3	4	19	16	15
12	Ελβετία	7	24	23	1	1	19
13	Ιαπωνία	17	16	13	20	4	25
14	Ιρλανδία	17	19	22	9	17	12
15	Βέλγιο	14	14	10	16	12	32
16	Ισλανδία	13	23	16	17	21	13
17	Εσθονία	20	9	26	23	22	11
18	Λουξεμβούργο	11	20	35	3	13	38
19	Πορτογαλία	21	12	21	27	27	17
20	Ισπανία	26	18	6	28	24	24
21	Λιθουανία	24	26	19	21	26	14
22	Γαλλία	20	22	30	24	15	20
23	Τσεχία	28	15	18	22	23	26
24	Κορέα	28	34	34	18	18	3
25	Χιλή	20	25	14	26	25	34
26	Σλοβακία	32	7	12	34	39	22
27	Πολωνία	22	30	25	25	28	18
28	Ιταλία	36	6	17	29	29	33
29	Ουγγαρία	32	13	9	36	38	31
30	Ισραήλ	24	37	33	14	19	35
31	Λετονία	29	29	32	32	30	16
32	Ρουμανία	34	31	15	35	33	27
33	Σλοβενία	25	32	38	37	37	23
34	Βουλγαρία	38	28	27	40	34	28
35	Κίνα	41	41	41	15	20	40
36	Μεξικό	42	35	39	30	36	29
37	Τουρκία	37	39	40	31	32	36
38	Ελλάδα	34	33	31	38	42	37
39	Κροατία	32	36	37	42	41	30
40	Βραζιλία	40	40	20	41	40	41
41	Νότια Αφρική	36	38	42	39	31	39
42	Ινδία	40	42	36	33	35	42

Επιλογή χωρών που είναι κοινές στους παραπάνω δείκτες.

- CPI Δείκτης διαφθοράς διεθνούς διαφάνειας
- PMR Δείκτης ρύθμισης αγορών προϊόντων ΟΟΣΑ
- NETW Δείκτης ρύθμισης αγορών δικτύων ΟΟΣΑ
- IMD Δείκτης ανταγωνιστικότητας IMD
- GCI Δείκτης παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας WEF
- DB Δείκτης Doing Business Παγκόσμιας Τράπεζας
- A/A* Μέσος όρος κατάταξης ερευνών

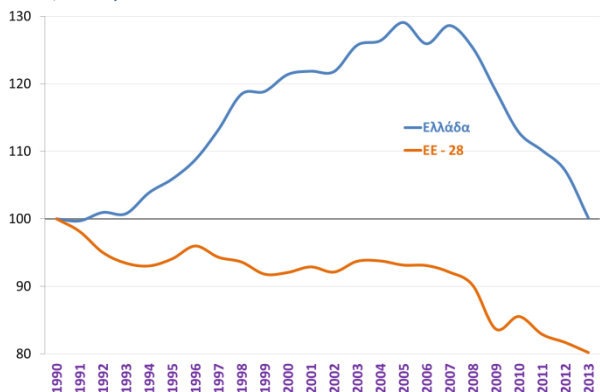
Ανταγωνιστικότητα τιμών – κόστους: πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία (Eurostat, Γ' 3μηνο 2015)

Τα τελευταία πέντε χρόνια η Ελλάδα έχει ανακτήσει σημαντικό μέρος της ανταγωνιστικότητας σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες με βάση τον δείκτη πραγματικής συναλλαγματικής ισοτιμίας (real effective exchange rate).

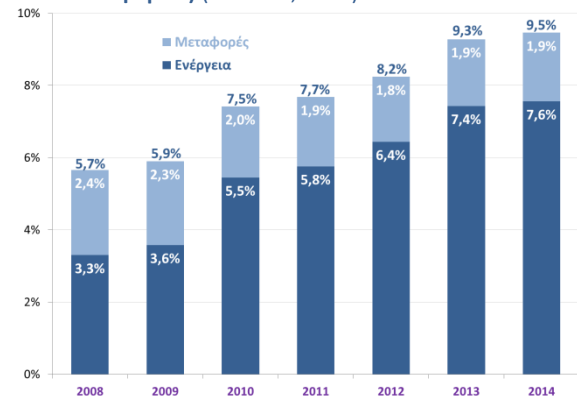

Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (σε CO2 ισοδύναμα, 1990 = 100) (Eurostat, 2013)

Αυξητική τάση μέχρι το 2008 παρουσίασαν οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου στην Ελλάδα, αντίθετα με την ΕΕ-28 όπου ο σχετικός δείκτης εμφανίζει σταθερά καθοδική πορεία. Από το 2008 έως το 2013 ο δείκτης μειώνεται και στην Ελλάδα, γεγονός το οποίο σχετίζεται με την ύφεση της οικονομίας.

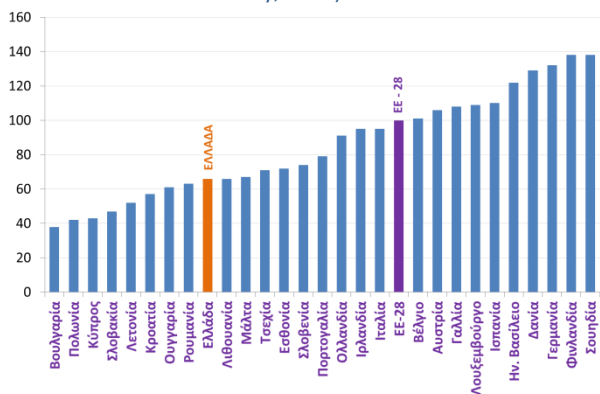
Περιβαλλοντικοί φόροι (% επί των συνολικών φόρων και κοινωνικών εισφορών) (Eurostat, 2014)

Αυξητική τάση παρουσιάζουν οι περιβαλλοντικοί φόροι ως ποσοστό των συνολικών φόρων και κοινωνικών εισφορών. Στο 9,5% το 2014 με το μεγαλύτερο μέρος αυτών να προέρχεται από την ενέργεια.

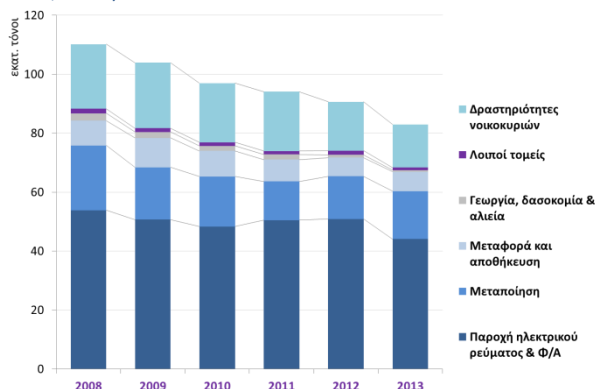
Eco Innovation Index

(EU Eco Innovation Observatory, 2013)

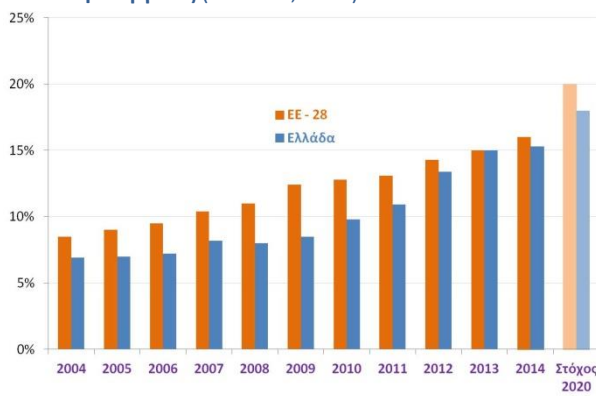
Αρκετά χαμηλότερα από το μέσο όρο της ΕΕ-28 βρίσκεται η Ελλάδα με βάση τον δείκτη Eco-Innovation Index της ΕΕ, ο οποίος συντίθεται από 16 δείκτες που σχετίζονται με την εφαρμογή καινοτομιών για την προστασία του περιβάλλοντος και τη διασφάλιση βιώσιμης ανάπτυξης.

Εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα ανά τομέα (Eurostat, 2013)

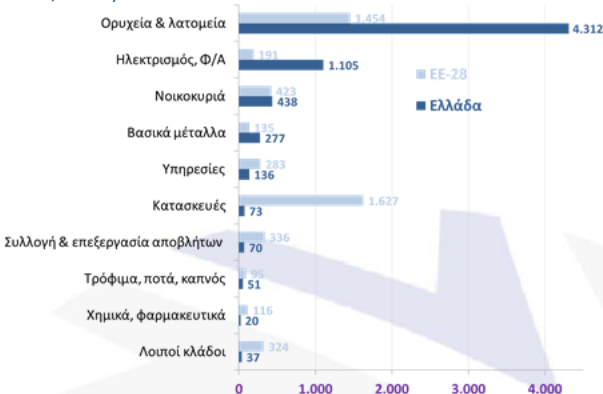
Οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα παρουσιάζουν μείωση από το 2008 έως το 2012, κυρίως λόγω της μείωσης της οικονομικής δραστηριότητας, με το μεγαλύτερο μέρος από αυτές προέρχονται από την παραγωγή ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου.

Συμμετοχή των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στη συνολική κατανάλωση ενέργειας (Eurostat, 2014)

Στο 15,3% ανήλθε η συμμετοχή των ΑΠΕ στη συνολική κατανάλωση ενέργειας το 2014, λίγο χαμηλότερα από τον μέσο όρο της ΕΕ-28 (16%). Ο στόχος για την Ελλάδα είναι το ποσοστό αυτό να φτάσει το 18% μέχρι το 2020.

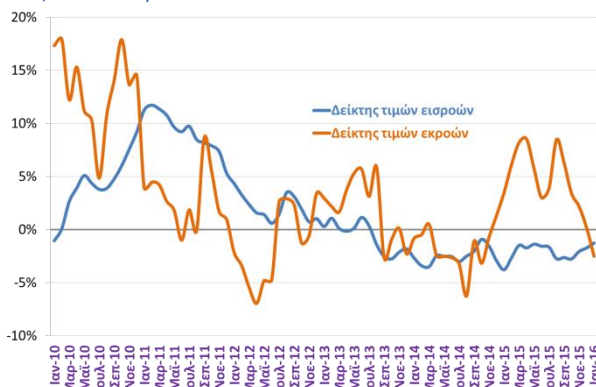
Παραγωγή αποβλήτων ανά τομέα 2012, Kg κατά κεφαλή (Eurostat, 2012)

Η Ελλάδα εμφανίζει ιδιαίτερα σημαντικές αποκλίσεις, σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ-28, στα κατά κεφαλή απόβλητα στους κλάδους Ορυχεία & Λατομεία (περιλαμβάνουν την εξόρυξη λιγνίτη) και παραγωγής Ηλεκτρισμού & Φ/Α.

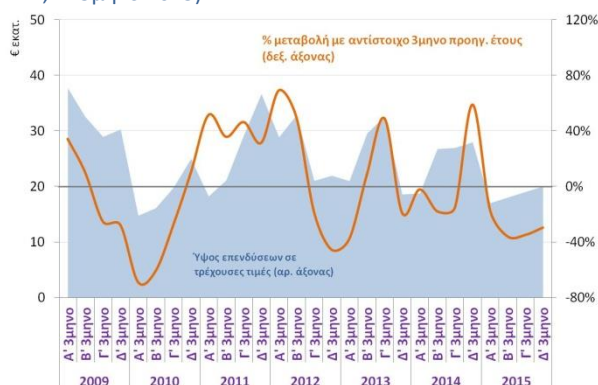
Γεωργία - Κτηνοτροφία

Γεωργικοί δείκτες τιμών (% ετήσια μεταβολή)
(ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2015)

Τον Ιανουάριο του 2016 συνεχίστηκε για 30ο μήνα η μείωση των τιμών εισαροών (-1,3%), ενώ οι τιμές εκροών (αγροτικών προϊόντων) υποχώρησαν (-2,5%) για πρώτη φορά μετά από 13 συνεχόμενους μήνες ανοδικής πορείας, κυρίως ως αποτέλεσμα της υποχώρησης των τιμών των λαχανικών (-16,7%) και των φρούτων (-1,9%).

Επενδύσεις στη γεωργία
(ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

Μείωση των επενδύσεων σε αγροτικά προϊόντα παρουσιάζεται το Δ' 3μηνο του 2015 κατά -29%, ενώ για το σύνολο του έτους προκύπτει μείωση -30,3%, με το ύψος των επενδύσεων σε τρέχουσες τιμές να ανέρχεται στα €74 εκατ. από €100 εκατ. το 2014.

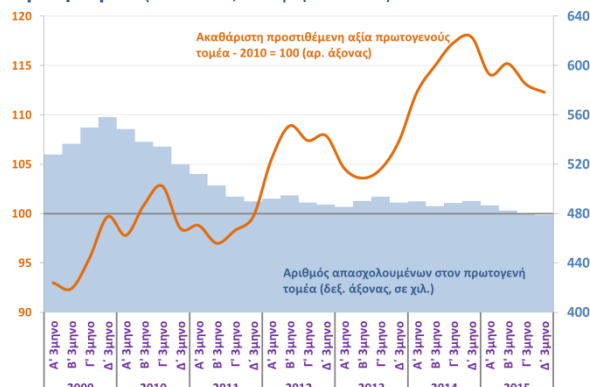
Τα 10 αγροτικά προϊόντα με τις μεγαλύτερες εισαγωγές το 2015
(Eurostat, 2015)

	Μερίδιο*	
	2002	2015
1 Λουτά κρέατα νωπά ή κατ/να	5,2%	4,8%
2 Κρέας βοοειδών νωπό ή κατεψυγμένο	3,4%	3,4%
3 Κτηνοτροφές	2,8%	3,4%
4 Τυριά	3,3%	3,3%
5 Διάφορα παρασκευάσματα διατροφής	2,1%	2,8%
6 Γαλακτοκομικά	3,0%	2,6%
7 Φρούτα νωπά ή αποξηραμένα	2,4%	2,6%
8 Καφές	1,0%	2,3%
9 Δημητριακά	1,6%	1,8%
10 Αλκοολούχα ποτά	3,8%	1,7%

* Μερίδιο στο σύνολο εισαγωγών αγροτικών προϊόντων

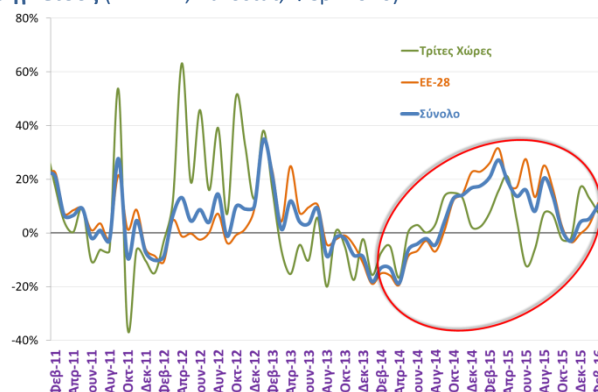
Το κρέας, τα τυριά οι κτηνοτροφές και τα γαλακτοκομικά είναι τα αγροτικά προϊόντα με τις μεγαλύτερες εισαγωγές διαχρονικά.

Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία και απασχολούμενοι στον πρωτογενή τομέα (Eurostat, Δ' 3μηνο 2015)

Από το 2009 η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία του αγροτικού τομέα έχει αυξηθεί σημαντικά, ενώ ο αριθμός των απασχολούμενων ακολουθεί καθοδική πορεία, γεγονός που υποδηλώνει αύξηση της παραγωγικότητας του τομέα. Η τάση αυτή αποδυναμώνεται το 2015.

Εξαγωγές αγροτικών προϊόντων - % μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Φεβ. 2016)

Οι εξαγωγές αγροτικών προϊόντων κινούνται ανοδικά για 18 μήνες με μόνη εξαίρεση τον Νοέμβριο του 2015. Ο ρυθμός ανόδου τους παρουσίασε εξασθένιση το Β' βήμα του 2015, όμως τους 2 πρώτους μήνες του 2016 δείχνει να εντείνεται και τον Φεβρουάριο φτάνει στο +10,3% περίπου (+7,8% το διάστημα Ιαν - Φεβ 2016).

Τα 10 πιο εξαγώγιμα αγροτικά προϊόντα το 2015
(Eurostat, 2015)

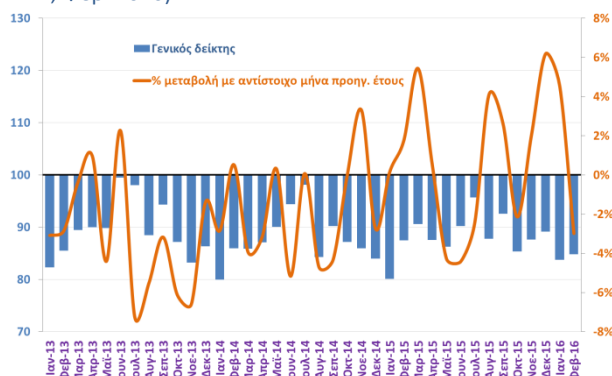
	Μερίδιο*	
	2002	2015
1 Φρούτα νωπά ή αποξηραμένα	7,4%	6,8%
2 Έλαια και λίπη	4,2%	6,4%
3 Λαχανικά παρασκευασμένα	5,2%	5,2%
4 Ψάρια νωπά ή κατεψυγμένα	3,6%	4,6%
5 Φρούτα παρασκευασμένα	6,2%	3,8%
6 Τυριά	1,8%	3,6%
7 Προϊόντα καπνού	2,7%	2,7%
8 Διάφορα παρασκευάσματα διατροφής	1,0%	1,9%
9 Γάλατα	0,6%	1,8%
10 Αλκοολούχα ποτά	1,9%	1,7%

* Μερίδιο στο σύνολο εξαγωγών αγροτικών προϊόντων

Στην κορυφή της λίστας των πιο εξαγώγιμων αγροτικών προϊόντων το 2015 βρίσκονται τα φρούτα, το λάδι, τα λαχανικά, τα ψάρια και τα τυριά.

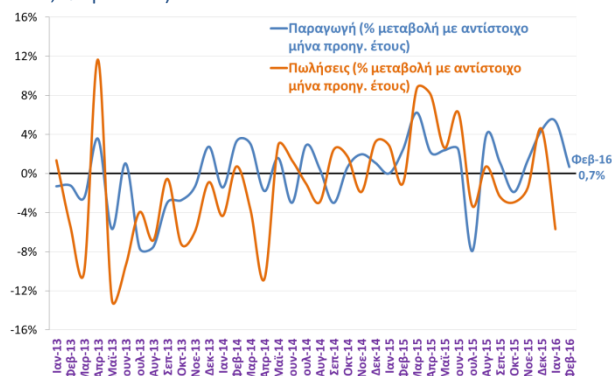
Βιομηχανία

Δείκτης βιομηχανικής παραγωγής (2010 = 100)
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

Ανακόπτεται η ανοδική πορεία του γενικού δείκτη βιομηχανικής παραγωγής τον Φεβρουάριο του 2016 (-3%), κυρίως λόγω της μείωσης της παραγωγής στον κλάδο των πετρελαιοειδών, ενώ συνολικά το διάστημα Ιαν – Φεβ 2016 ο δείκτης σημείωσε οριακή αύξηση (+0,6%).

Μεταποίηση χωρίς πετρελαιοειδή – Παραγωγή & Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

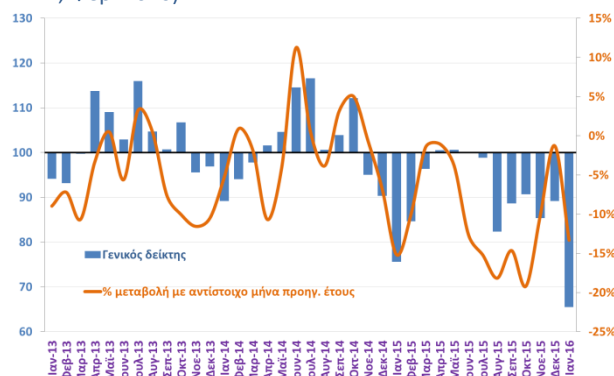
Η παραγωγή στη μεταποίηση (χωρίς τα πετρελαιοειδή) κινείται ανοδικά από τον Φεβρουάριο του 2015, με μόνες εξαιρέσεις τον Ιούλιο (-6,5%) και τον Οκτώβριο (-1,4%). Τον Φεβρουάριο του 2016 ο δείκτης κατέγραψε οριακή αύξηση (+0,7%), ενώ το διάστημα Ιαν – Φεβ 2016 ενισχύθηκε κατά +2,8%.

Πετρελαιοειδή – Παραγωγή & Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

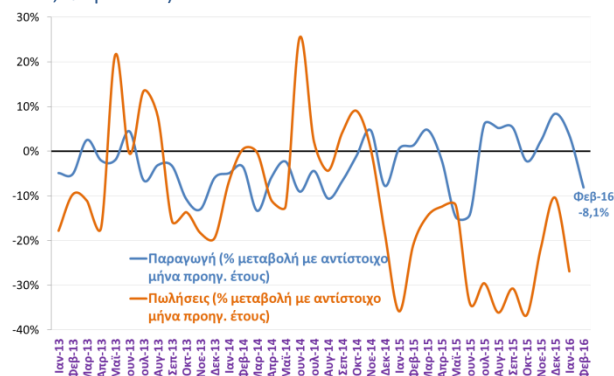
Οριακή άνοδο σημειώθηκε στην παραγωγή του κλάδου πετρελαιοειδών τον Φεβρουάριο του 2016 (+0,5%), ωστόσο οι πωλήσεις εξακολουθούν να υποχωρούν λόγω της πτώσης των τιμών διεθνώς. Συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Φεβ 2016 η παραγωγή ενισχύθηκε κατά +3,7%.

Δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία (2010 = 100)
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

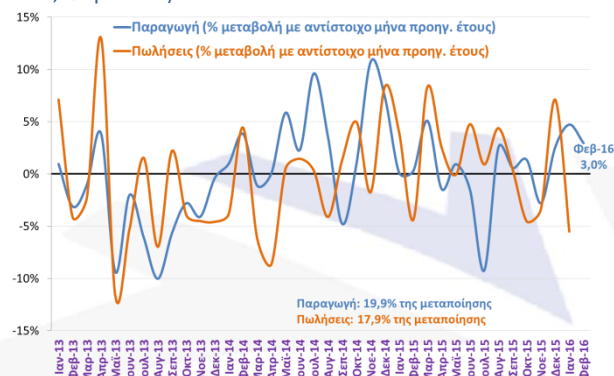
Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία υποχώρησε τον Ιανουάριο του 2016 (-13,3%), κυρίως ως αποτέλεσμα της μείωσης των πωλήσεων του κλάδου των πετρελαιοειδών (-26,6%), ενώ συνολικά κατά το 2015 σημειώθηκε μείωση κατά -10,4%.

Ενέργεια – Παραγωγή & Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

Πτώση σημείωσε η παραγωγή στον κλάδο ενέργειας τον Φεβρουάριο του 2016 (-8,1%), έπειτα από ανοδική πορεία τους τρεις προηγούμενους μήνες. Κατά το διάστημα Ιαν – Φεβ 2016 η παραγωγή εμφανίζεται μειωμένη κατά -2,3% σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα το 2014.

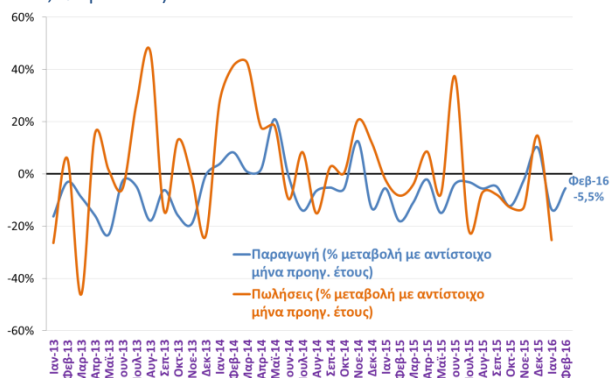
Τρόφιμα – Παραγωγή & Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

Αυξημένη για 3^ο συνεχόμενο μήνα εμφανίζεται η παραγωγή στον κλάδο των τροφίμων τον Φεβρουάριο του 2016 (+3%), έπειτα από την αποδυνάμωση του Νοεμβρίου του 2015 (-2,8%). Συνολικά κατά τους δύο πρώτους μήνες του 2016 η παραγωγή ενισχύθηκε κατά +3,8%.

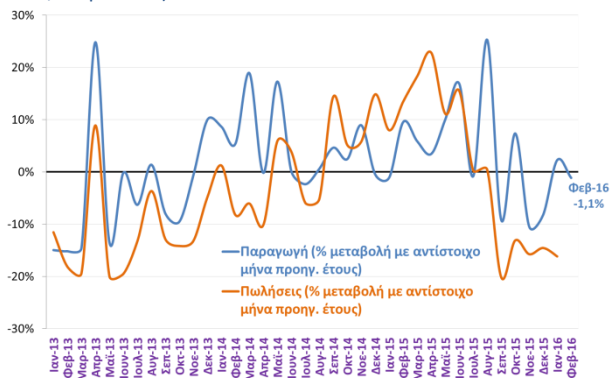

Ορυχεία – Παραγωγή & Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

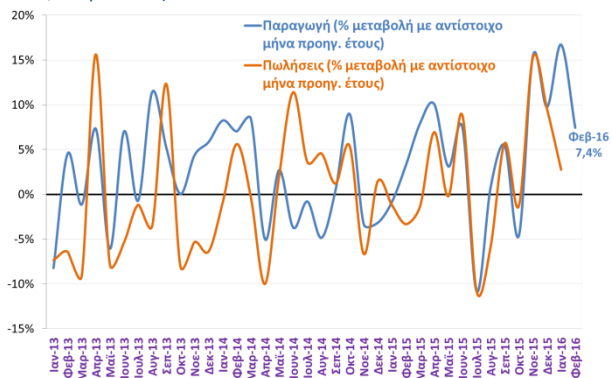
Η ενίσχυση της παραγωγής στα ορυχεία τον Δεκέμβριο του 2015 (+9,6%) για πρώτη φορά μετά από 12 μήνες συνεχούς υποχώρησης, ανακόπηκε τον Ιανουάριο του 2016 καταγράφοντας μείωση -13,6%, ενώ τον Φεβρουάριο η μείωση περιορίστηκε στο -5,5% (-9,6% κατά μέσο όρο τον Ιαν – Φεβ 2016).

Βασικά μέταλλα – Παραγωγή και Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

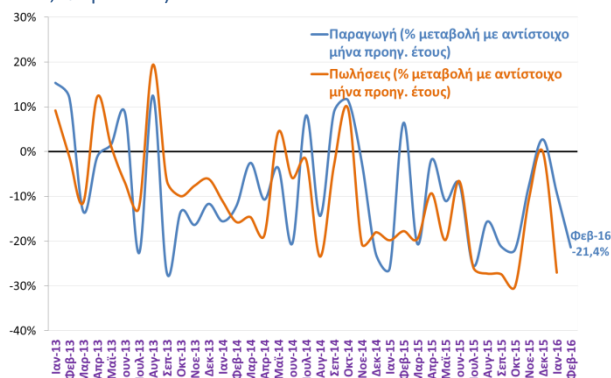
Μείωση -1,1% σημείωσε τον Φεβρουάριο του 2016 η παραγωγή στον κλάδο βασικών μετάλλων, ως αποτέλεσμα κυρίως της συρρίκνωσης της παραγωγής αλουμινίου (-2,9%), ενώ η παραγωγή σιδήρου και χάλυβα σημείωσε άνοδο +27,3%. Συνολικά το διάστημα Ιαν – Φεβ 2016 η παραγωγή βασικών μετάλλων ενισχύθηκε οριακά (+0,4%).

Χημικά – Παραγωγή & Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

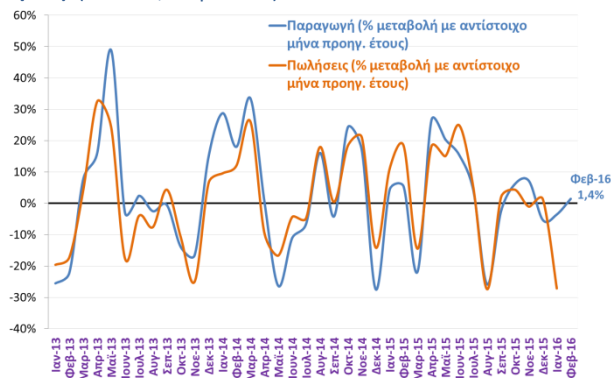
Ανοδικά για 4^ο συνεχόμενο μήνα κινήθηκε τον Φεβρουάριο του 2016 η παραγωγή στον κλάδο των χημικών (+7,4%), καλύπτοντας έτσι τις απώλειες που σημειώθηκαν κυρίως τον Αύγουστο του 2014. Συνολικά το διάστημα Ιαν-Φεβ 2016 η παραγωγή ενισχύθηκε κατά +11,6% σε σχέση με το 2015.

Ένδυση – Παραγωγή & Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

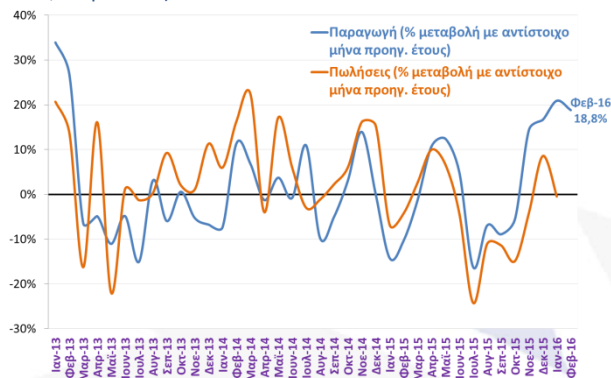
Μετά την πρόσκαιρη ανάκαμψη τον Δεκέμβριο του 2015, η παραγωγή στον κλάδο ένδυσης υποχωρεί εκ νέου τους δύο πρώτους μήνες του 2016 καταγράφοντας μείωση -16,5%. (-21,4% τον Φεβρουάριο). Ανάλογη πορεία ακολουθούν και οι πωλήσεις του κλάδου.

Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού – Παραγωγή και Πωλήσεις (ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

Μικρή αύξηση παρουσίασε τον Φεβρουάριο του 2016 η παραγωγή στον κλάδο κατασκευής μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού (+1,4%), ύστερα από αρνητική μεταβολή τους 2 προηγούμενους μήνες. Συνολικά το διάστημα Ιαν-Φεβ 2016 σημειώθηκε οριακή υποχώρηση (-0,5%).

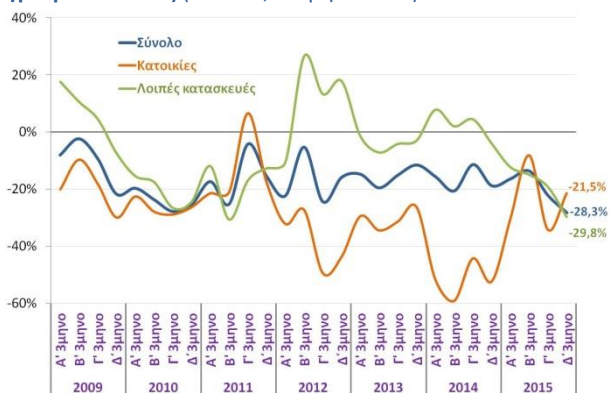
Μη μεταλλικά ορυκτά προϊόντα – Παραγωγή & Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

Σημαντική άνοδο για 4^ο συνεχόμενο μήνα παρουσίασε τον Φεβρουάριο του 2016 η παραγωγή στον κλάδο μη μεταλλικών ορυκτών (+18,8%), ενώ κατά το πρώτο 2μηνο του 2016 η αύξηση διαμορφώθηκε στο +19,8%. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στην ενίσχυση της παραγωγής τσιμέντου (+32,8% το διάστημα Ιαν – Φεβ 2016).

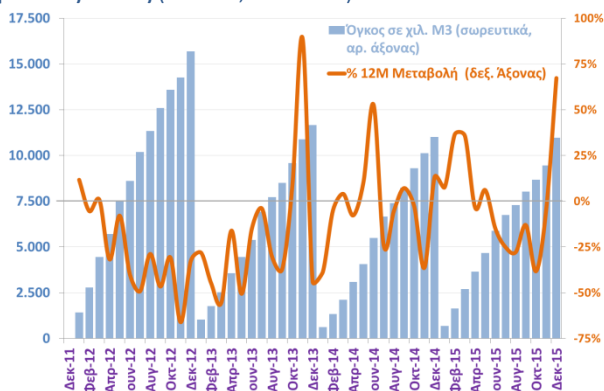
Κατασκευές

Επενδύσεις σε κατασκευές - % μεταβολή με αντίστοιχο 3μηνο προηγούμενου έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

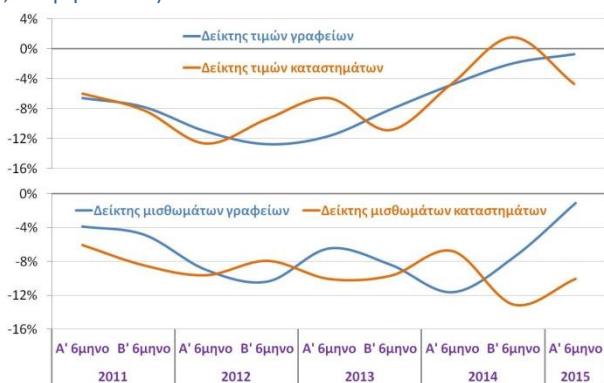
Αρνητική εξακολουθεί να είναι η μεταβολή των επενδύσεων σε κατασκευές το Δ' 3μηνο του 2015, ενώ ο ρυθμός μείωσης των επενδύσεων σε κατοικίες παρουσιάζει σχετική αποδυνάμωση. Συνολικά κατά το 2015, οι επενδύσεις σε κατοικίες υποχώρησαν κατά -23,1% και σε λοιπές κατασκευές κατά -7,5%.

Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα – όγκος που αντιστοιχεί στις εγκριθείσες άδειες (ΕΛΣΤΑΤ, Δεκ. 2015)

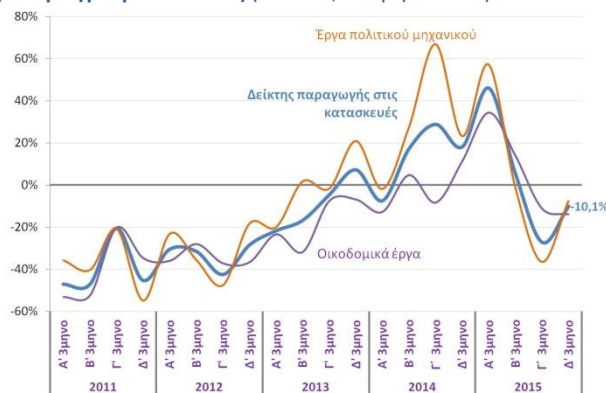
Ανάκαμψη παρουσίασε η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα τον Δεκέμβριο του 2015, έπειτα από έξι μήνες πτωτικής πορείας, με σημαντική αύξηση του όγκου (+67,3%). Η εξέλιξη αυτή, σε συνδυασμό με τη θετική πορεία κατά τους πρώτους μήνες του 2015, κυρίως σε τουριστικές περιοχές, συνέβαλε στη συγκράτηση της υποχώρησης στο -0,2% στο σύνολο του 2015.

Τιμές και εννοίκια επαγγελματικών ακινήτων (ΤτΕ, Α' 6μηνο 2015)

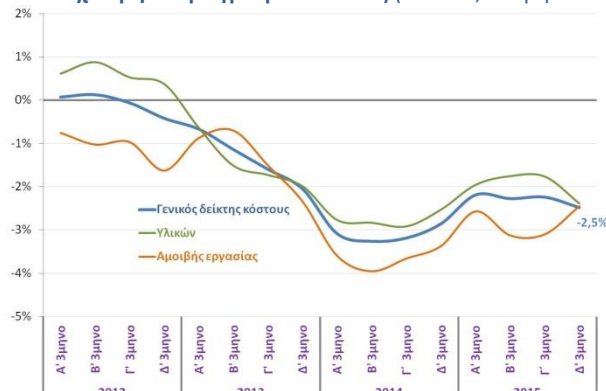
Επιβραδύνεται ο ρυθμός μείωσης των τιμών και εννοικίων επαγγελματικών ακινήτων το Α' 6μηνο του 2015. Οι τιμές καταστημάτων, οι οποίες παρουσίασαν μικρή αύξηση το Β' 6μηνο του 2014, μειώνονται εκ νέου το Α' 6μηνο του 2015, ενώ σωρευτικά από το 2010 η μείωση φτάνει στο -30,6% στις τιμές γραφείων και στο -30,4% στις τιμές καταστημάτων.

Δείκτης παραγωγής στις κατασκευές - % μεταβολή με αντίστοιχο 3μηνο προηγούμενου έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

Το Α' 3μηνο του 2015 αντιστρέφεται η ανοδική πορεία του δείκτη παραγωγής στις κατασκευές. Το Γ' 3μηνο του 2015 σημειώνεται σημαντική πτώση σε όλες τις κατηγορίες, ενώ το Δ' 3μηνο η μείωση του γενικού δείκτη περιορίζεται στο -10,1%.

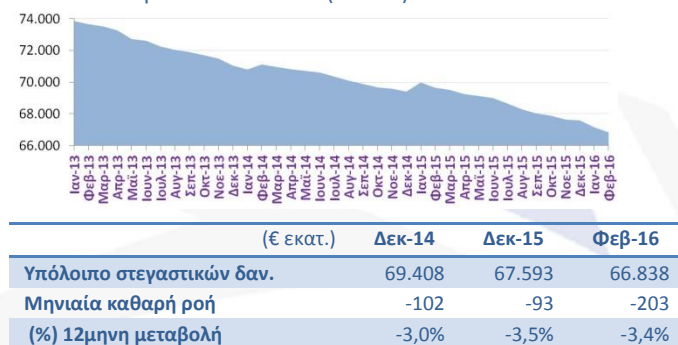
Δείκτες κόστους κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών - % μεταβολή με αντίστοιχο 3μηνο προηγούμενου έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

Το Δ' 3μηνο του 2015 ο δείκτης κόστους κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών υποχώρησε κατά 2,4% σε σύγκριση με το Δ' 3μηνο του 2014, ως αποτέλεσμα ανάλογης πτώσης του δείκτη τιμών υλικών και του δείκτη τιμών αμοιβής εργασίας (-2,4%).

Χρηματοδότηση αγοράς ακινήτων (ΤτΕ, Φεβ. 2016)

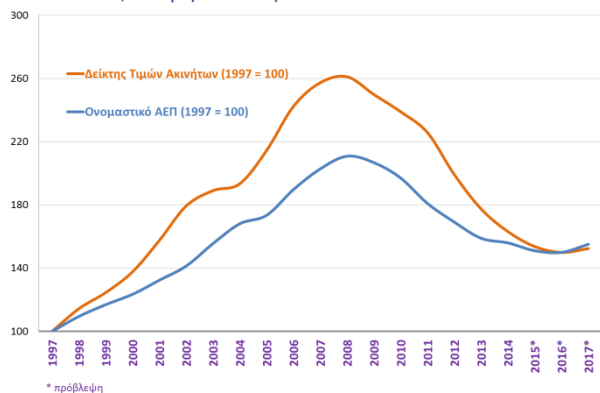
Υπόλοιπο στεγαστικών δανείων (€ εκατ.)

Συνεχίζεται η μείωση στο υπόλοιπο των στεγαστικών δανείων τον Φεβρουάριο του 2016, το οποίο περιορίστηκε στα €66,8 δισ. περίπου από €67,6 δισ. τον Δεκέμβριο του 2015.

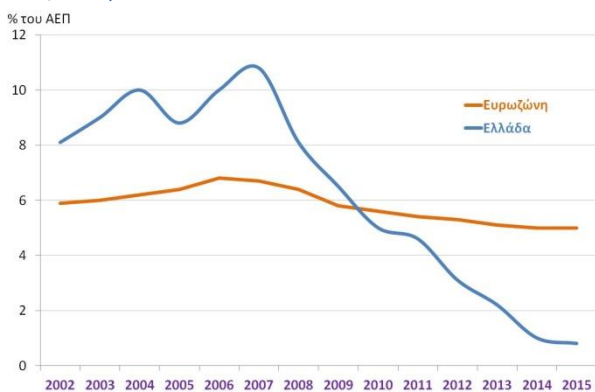
Αγορά ακινήτων

Τιμές ακινήτων και ονομαστικό ΑΕΠ
(ΕΛΣΤΑΤ και ΤτΕ, Δ' 3μηνο 2015)

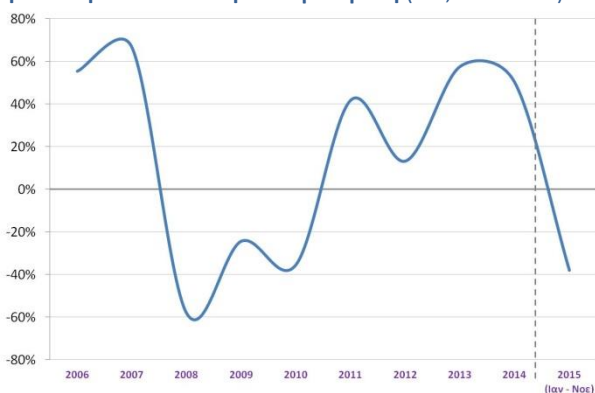
Έντονα πτωτικά κινούνται οι τιμές ακινήτων από το 2008 και μετά. Οι προβλέψεις για τα επόμενα έτη δείχνουν μια σταθεροποίηση.

Επενδύσεις σε κατοικίες, Ελλάδα και Ευρωζώνη
(Eurostat, 2015)

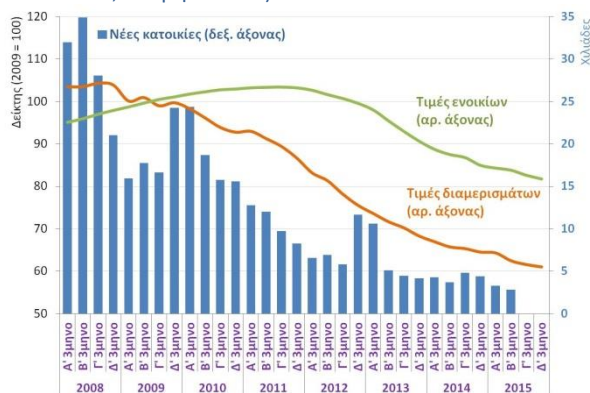
Οι επενδύσεις σε κατοικίες, ως ποσοστό του ΑΕΠ, έχουν μειωθεί στην Ελλάδα από 10,8% το 2007 σε μόλις 0,8% το 2015. Ηπιότερη μείωση παρουσιάζεται στον μέσο όρο της Ευρωζώνης.

Καθαρή εισροή κεφαλαίων από το εξωτερικό για την αγορά ακινήτων στην Ελλάδα - ετήσια % μεταβολή (ΤτΕ, Νοε. 2015)

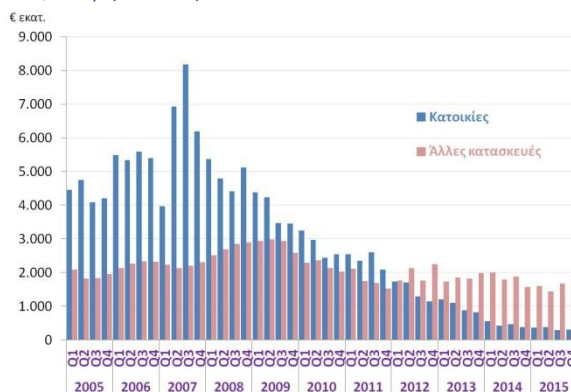
Μειωμένη κατά -38% εμφανίζεται το διάστημα Ιαν – Νοε 2015 η εισροή ξένων κεφαλαίων για την αγορά ακινήτων στην Ελλάδα, έπειτα από θετική μεταβολή το 2014 (σύνολο έτους).

Νέες κατοικίες, τιμές και ενοίκια
(ΕΛΣΤΑΤ και ΤτΕ, Δ' 3μηνο 2015)

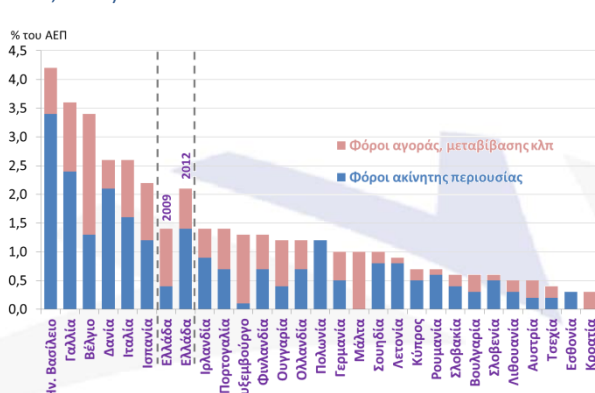
Οι τιμές ακινήτων κινούνται καθοδικά από το Α' 3μηνο του 2009, ενώ το Δ' 3μηνο του 2015 υποχωρούν κατά -5,4% σε σύγκριση με το αντίστοιχο 3μηνο το 2014. Ανάλογη είναι η εικόνα στις τιμές ενοικίων, ενώ ο αριθμός νέων κατοικιών έχει μειωθεί θεαματικά.

Επενδύσεις σε κατοικίες και λοιπές κατασκευές – τρέχουσες τιμές
(ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

Μέχρι το 2012 οι επενδύσεις σε κατοικίες αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέρος των συνολικών επενδύσεων σε κατασκευές. Η εικόνα αυτή έχει αντιστραφεί τα τελευταία 3 χρόνια, έπειτα από τη θεαματική μείωση των επενδύσεων σε κατοικίες.

Φόροι στην περιουσία ως ποσοστό του ΑΕΠ
(Eurostat, 2012)

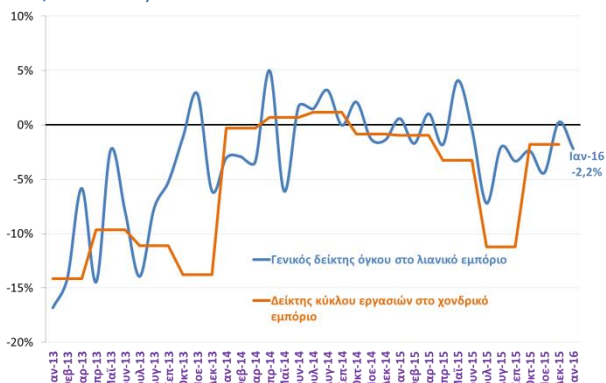

Σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ, η φορολογία ακινήτων στην Ελλάδα είναι ήδη από το 2012 αρκετά υψηλή ως ποσοστό του ΑΕΠ.

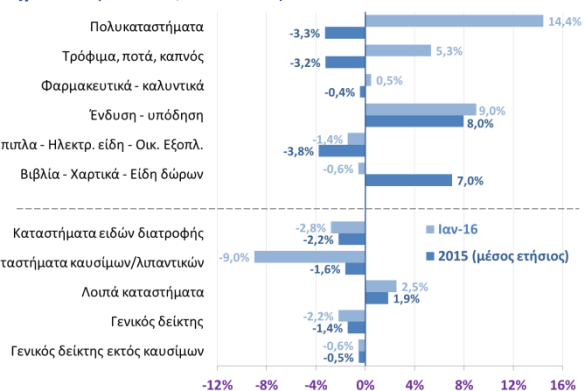
Λιανικό Εμπόριο

Μεταβολές του δείκτη όγκου στο λιανικό εμπόριο (ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2016)

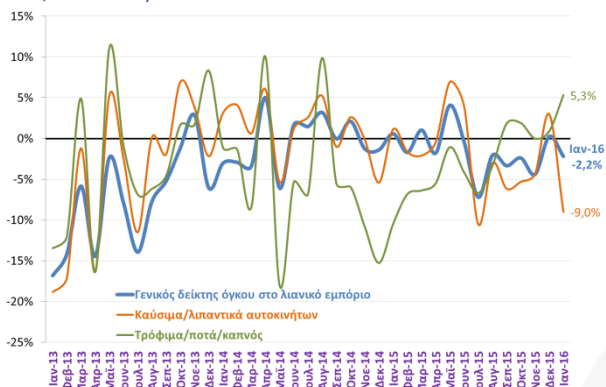
Η υποχώρηση των λιανικών πωλήσεων περιορίστηκε σημαντικά τους τελευταίους μήνες του 2015, όμως ο ρυθμός μείωσής τους εντάθηκε εκ νέου τον πρώτο μήνα του 2016, με τον σχετικό δείκτη όγκου να καταγράφει πτώση -2,2% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα το 2015, κυρίως λόγω της υποχώρησης των πωλήσεων καυσίμων (-9%).

Δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο - % μεταβολή ανά κατηγορία καταστημάτων (ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2016)

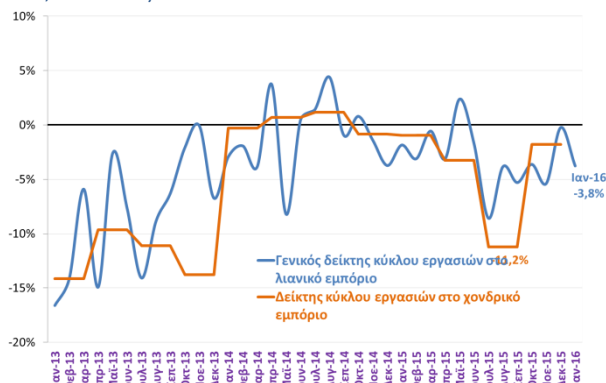
Τον Ιανουάριο του 2016 ο γενικός δείκτης όγκου παρουσιάζει μείωση -2,2%, ενώ ο γενικός δείκτης χωρίς τα καύσιμα υποχώρησε κατά -0,6%. Άνοδος σημειώθηκε στην ένδυση/υπόδηση (+9%), στα τρόφιμα (+5,3%) και στα πολυκαταστήματα (+14,4%).

Μεταβολές του δείκτη όγκου σε βασικές κατηγορίες (ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2016)

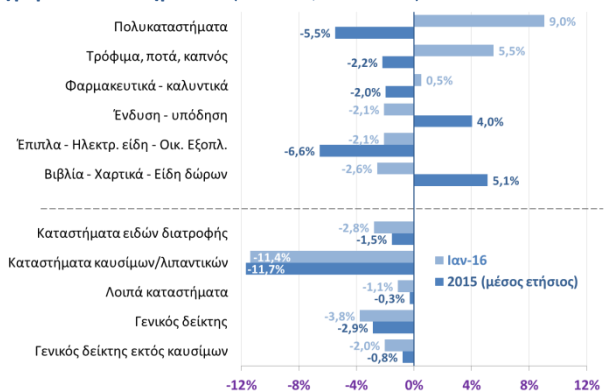
Σημαντική πτώση παρουσίασαν οι πωλήσεις καυσίμων και λιπαντικών αυτοκινήτων τον Ιανουάριο του 2016 (-9%), ενώ ανοδικά κινήθηκαν οι πωλήσεις τροφίμων (+5,3%), καταγράφοντας συνεχή βελτίωση από τις αρχές του 2015 και μετά.

Μεταβολές του δείκτη κύκλου εργασιών στο λιανικό εμπόριο (ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2016)

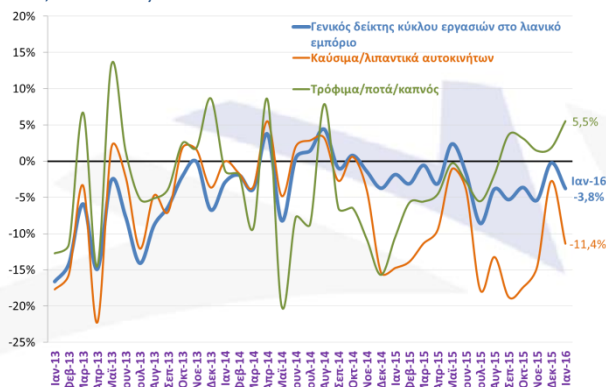
Ανάλογη πορεία με τον δείκτη όγκου ακολουθεί και ο δείκτης κύκλου εργασιών στο λιανικό εμπόριο, σημειώνοντας πτώση -3,8% τον Ιανουάριο του 2016.

Δείκτης κύκλου εργασιών στο λιανικό εμπόριο - % μεταβολή ανά κατηγορία καταστημάτων (ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2016)

Σε τρέχουσες τιμές, τον Ιανουάριο του 2016 οι λιανικές πωλήσεις καταγράφουν μείωση -3,8%, ενώ χωρίς τα καύσιμα και τα λιπαντικά αυτοκινήτων η πτώση περιορίζεται στο -2,0%.

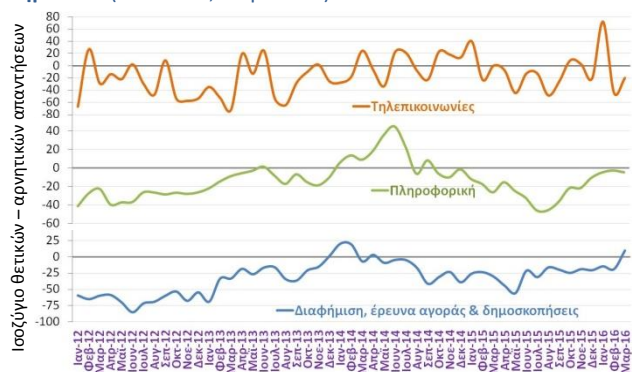
Μεταβολές του δείκτη κύκλου εργασιών σε βασικές κατηγορίες (ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2016)

Ανάλογη εικόνα με τον δείκτη όγκου παρουσιάζει ο δείκτης κύκλου εργασιών, με την υποχώρηση των τιμών καυσίμων να επηρεάζει το ύψος των λιανικών πωλήσεων από το φθινόπωρο του 2014 και μετά.

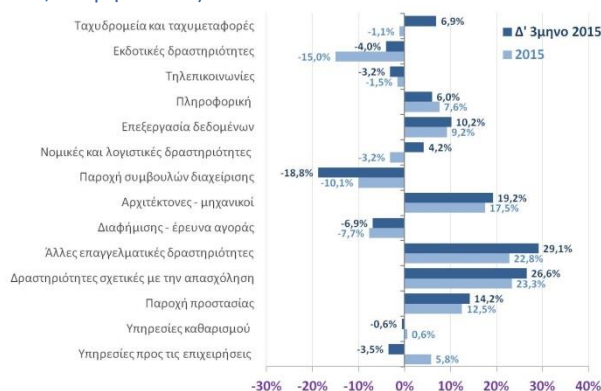
Υπηρεσίες

Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών σε επιμέρους κλάδους των υπηρεσιών (DG ECFIN, Φεβ. 2016)

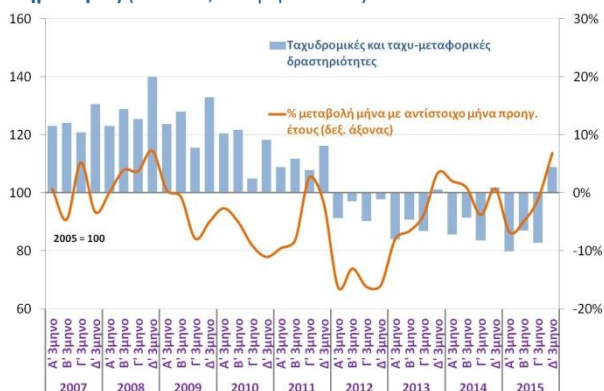
Βελτίωση παρουσιάζουν τον Μάρτιο του 2016 οι επιχειρηματικές προσδοκίες στον κλάδο της διαφήμισης και έρευνας αγοράς, ενώ παράλληλα στις τηλεπικοινωνίες περιορίζονται οι αρνητικές εκτιμήσεις. Στην πληροφορική το ισοζύγιο παραμένει αρνητικό χωρίς αξιόλογη μεταβολή.

Δείκτης κύκλου εργασιών στον τομέα των υπηρεσιών (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

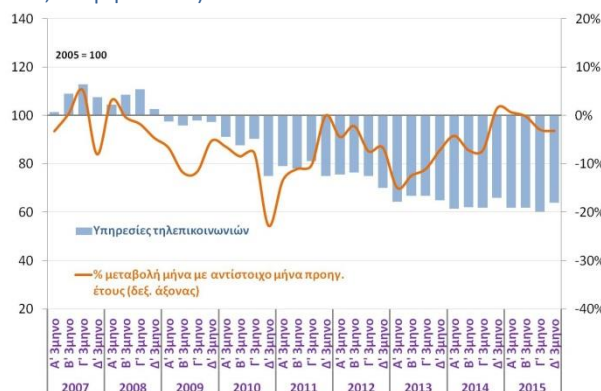
Κατά το Δ' 3μηνο του 2015, άνοδο παρουσιάζει ο κύκλος εργασιών στους περισσότερους τομείς των υπηρεσιών, με τις δραστηριότητες σχετικές με την απασχόληση και τις υπηρεσίες αρχιτεκτόνων/μηχανικών να καταγράφουν τη μεγαλύτερη αύξηση (+ 26,6% και +19,2% αντίστοιχα).

Δείκτης κύκλου εργασιών στις ταχυδρομικές και ταχυ-μεταφορικές δραστηριότητες (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

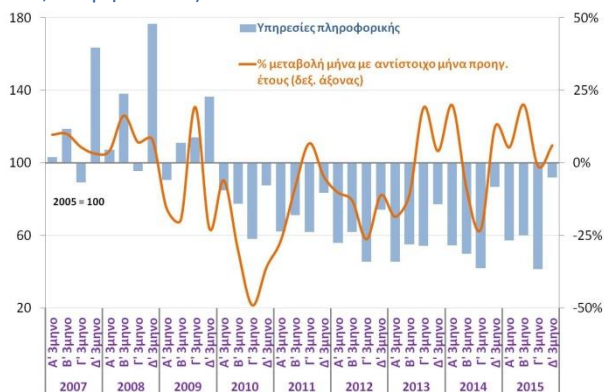
Από το Α' 3μηνο του 2015 περιορίζεται η υποχώρηση στον δείκτη κύκλου εργασιών στις ταχυδρομικές και ταχυ-μεταφορικές δραστηριότητες, ενώ το Δ' 3μηνο του έτους σημειώνει θετική μεταβολή (+6,9%). Στο σύνολο του έτους καταγράφεται πτώση -1,1%.

Δείκτης κύκλου εργασιών στις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

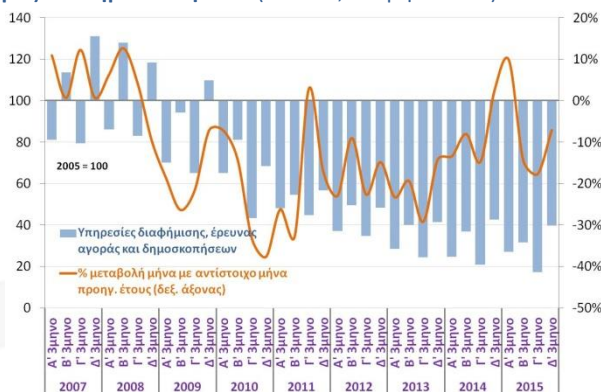
Πτωτική πορεία ακολουθεί ο δείκτης κύκλου εργασιών στις τηλεπικοινωνίες καθ' όλη τη διάρκεια του 2015, ενώ το Δ' 3μηνο του έτους η μείωση έφτασε στο -3,2%. Στο σύνολο του έτους ο δείκτης υποχωρεί κατά -1,5%.

Δείκτης κύκλου εργασιών στις υπηρεσίες πληροφορικής (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

Ανοδικά κινείται ο δείκτης κύκλου εργασιών στον τομέα της πληροφορικής από το Δ' 3μηνο του 2014, με εξαίρεση το Γ' 3μηνο του 2015 (-1%), ενώ το Δ' 3μηνο του 2015 ενισχύεται κατά +6% και κατά +7,6% στο σύνολο του έτους.

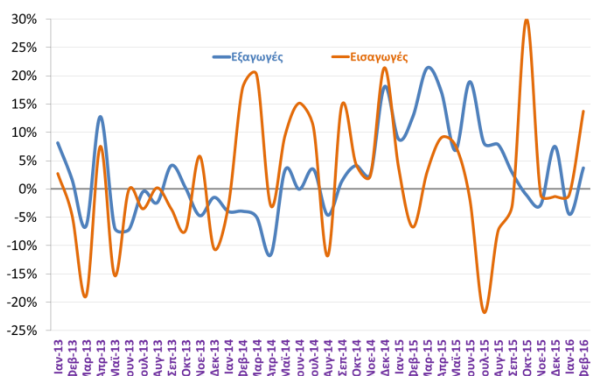
Δείκτης κύκλου εργασιών στις υπηρεσίες διαφήμισης, έρευνας αγοράς και δημοσκοπήσεων (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

Συνεχίζεται η πτώση το Δ' 3μηνο του 2015 στον κύκλο εργασιών στις υπηρεσίες διαφήμισης, έρευνας αγοράς και δημοσκοπήσεων (-6,9%), ενώ ο μέσος ετήσιος δείκτης σημειώνει υποχώρηση -7,7% ως αποτέλεσμα κυρίως της μεγάλης μείωσης το Γ' 3μηνο του έτους (-18%).

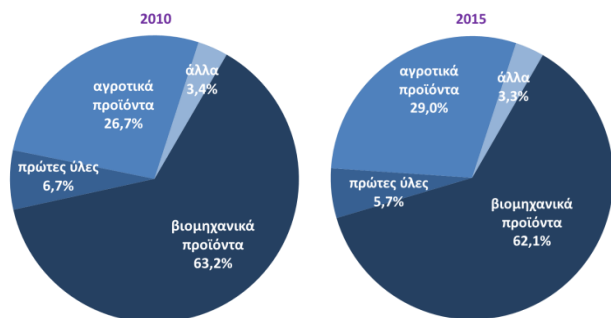
Εξαγωγές

Εξαγωγές χωρίς καύσιμα - % μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγούμενου έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

Ανακάμπτουν τον Φεβρουάριο του 2016 οι εξαγωγές αγαθών εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών καταγράφοντας άνοδο +3,7%, αναπληρώνοντας τις απώλειες του Ιανουαρίου (-4,4%) παρά τις δυσκολίες που προκάλεσαν οι κινητοποιήσεις των αγροτών. Την ίδια ώρα οι εισαγωγές ανήλθαν στα €2,9 δισ. σημειώνοντας άνοδο +13,7%.

Μερίδια εξαγωγών πλην καυσίμων (ΕΛΣΤΑΤ, 2015)

Το μεγαλύτερο μερίδιο στο σύνολο των εξαγωγών πλην καυσίμων κατέχουν διαχρονικά τα βιομηχανικά προϊόντα. Σε σύγκριση με το 2010, αύξηση καταγράφεται στο μερίδιο των αγροτικών προϊόντων και μικρή μείωση στο αντίστοιχο μερίδιο των πρώτων υλών.

Εξαγωγική επίδοση

(ΤτΕ, Ιαν. 2016)

	(€ δισ.)			Ιανουάριος		
	2014	2015	%Δ	2015	2016	%Δ
Εξαγωγές αγαθών & υπηρεσιών	57,8	52,8	-8,8%	3,4	2,6	-25,8%
Εξαγωγές αγαθών	26,8	24,8	-7,5%	3,3	2,8	-14,3%
Καύσιμα	9,0	6,7	-25,8%	0,4	0,4	-18,2%
Εξαγωγές πλην καυσίμων	17,7	18,1	1,9%	2,8	2,4	-13,6%
Εξαγωγές υπηρεσιών	31,1	28,0	-9,9%	1,6	0,9	-44,6%
Τουρισμός	13,4	14,2	6,0%	0,2	0,2	-4,7%
Μεταφορές	13,1	10,0	-24,1%	1,1	0,5	-54,4%
Άλλες υπηρεσίες	4,5	3,8	-15,5%	0,4	0,2	-35,3%

Η υποχώρηση των εισπράξεων από εξαγωγές τον Ιανουάριο του 2016 μάλλον αντανακλά διακύμανση στα πλαίσια της ήπιας αποδυνάμωσης που καταγράφεται από το καλοκαίρι του 2015 και ύστερα. Η υποχώρηση των εισπράξεων από τουρισμό δεν είναι ανησυχητική, καθώς ο Ιανουάριος είναι μήνας χαμηλής κίνησης, ενώ πιο ανησυχητική είναι η μεγάλη και μόνιμη από το καλοκαίρι του 2015 υποχώρηση των εισπράξεων από τη ναυτιλία.

Εξαγωγές ανά προορισμό

(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

Συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών

(€ εκατ.)	Ιανουάριος - Φεβρουάριος			%Δ	
	2014	2015	2016	15/14	16/15
Ευρωπαϊκή Ένωση	1.954,8	2.185,4	2.180,2	11,8%	-0,2%
Τρίτες χώρες	2.247,6	1.732,0	1.438,1	-22,9%	-17,0%
Σύνολο	4.202,4	3.917,4	3.618,3	-6,8%	-7,6%

Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών

(€ εκατ.)	Ιανουάριος - Φεβρουάριος			%Δ	
	2014	2015	2016	15/14	16/15
Ευρωπαϊκή Ένωση	1.674,6	1.910,4	1.976,2	14,1%	3,4%
Τρίτες χώρες	88,3,6	923,8	850,2	4,5%	-8,0%
Σύνολο	2.558,2	2.834,2	2.826,4	10,8%	-0,3%

Συνολικά κατά το πρώτο 2μηνο του 2016, οι εξαγωγές αγαθών πλην πετρελαιοειδών παρέμειναν στο ίδιο επίπεδο με το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι. Σημαντική αρνητική επίδραση είχε η πτώση των εξαγωγών καυσίμων (-26,7%), η οποία αντανακλάται και στη μείωση των εξαγωγών προς τις χώρες εκτός ΕΕ (-17%).

Αξία εξαγωγών ανά ομάδα προϊόντων (€ εκατ.)

(ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Φεβ. 2016)

Ομάδες προϊόντων	Ιανουάριος - Φεβρουάριος			%Δ	
	2014	2015	2016	15/14	16/15
Αγροτικά προϊόντα	683,4	814,4	877,3	19,2%	7,7%
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά	566,3	551,4	603,6	-2,6%	9,5%
Ποτά - καπνός	72,1	83,8	104,9	16,2%	25,2%
Λάδια και λίπη ζωικά ή φυτικά	45,0	179,2	168,8	297,8%	-5,8%
Πρώτες ύλες	185,1	188,9	147,8	2,1%	-21,8%
Καύσιμα	1.662,4	1.093,8	801,7	-34,2%	-26,7%
Βιομηχανικά προϊόντα	1.594,7	1.716,6	1.712,8	7,6%	-0,2%
Χημικά	430,2	396,4	420,3	-7,9%	6,0%
Βιομηχανικά είδη κατά Α' ύλη	588,8	649,4	601,1	10,3%	-7,4%
Μηχανήματα	302,2	393,9	383,5	30,3%	-2,6%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	273,5	276,9	307,9	1,2%	11,2%
Άλλα	76,8	103,7	78,7	34,9%	-24,1%
Σύνολο	4.202,4	3.917,4	3.618,3	-6,8%	-7,6%
Σύνολο χωρίς καύσιμα	2.554,7	2.821,6	2.816,6	10,4%	-0,2%
Πρόσθετη ανάλυση*:					
Μεταποιημένα προϊόντα	1.035,9	1.171,7	1.121,1	13,1%	-4,3%
εκ των οποίων: τρόφιμα/ποτά	176,4	248,9	250,7	41,1%	0,7%
Πρώτες ύλες & ακατέργαστα	242,0	219,5	221,8	-9,3%	1,1%
εκ των οποίων: αγροτικά	151,0	134,0	143,2	-11,2%	6,8%

* Στοιχεία Ιαν. 2016

Τα 10 πιο εξαγωγίμα προϊόντα και οι 10 πρώτες αγορές το 2015

(Eurostat, 2015)

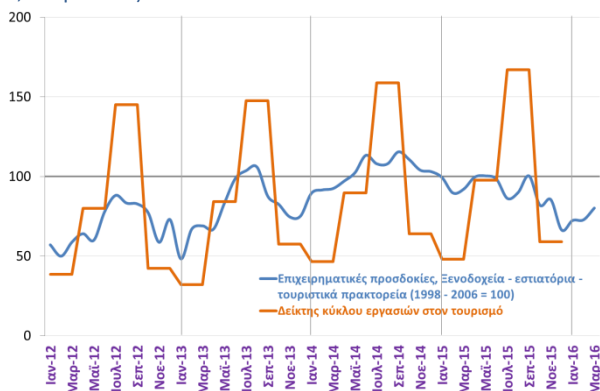
Προϊόν (Μερίδιο)	Χώρα (Μερίδιο)
1. Αλουμίνιο (5,0%)	Ιταλία (11,2%)
2. Φάρμακα (3,8%)	Γερμανία (7,3%)
3. Φρούτα νωπά ή αποξηραμένα (2,8%)	Τουρκία (6,6%)
4. Λαχανικά παρασκευασμένα ή διατ/να (2,1%)	Κύπρος (5,9%)
5. Ψάρια νωπά ή κατεψυγμένα (1,9%)	Βουλγαρία (5,2%)
6. Χαλκός (1,8%)	ΗΠΑ (4,8%)
7. Φρούτα παρασκευασμένα ή διατ/να (1,6%)	Ην. Βασίλειο (4,2%)
8. Ασβέστης, ταψιμένο & έτοιμα υλικά κατ. (1,5%)	Αίγυπτος (4,0%)
9. Τυρί και πηγμένο γάλα για τυρί (1,4%)	Λίβανος (3,0%)
10. Βαμβάκι (1,2%)	Σαουδική Αραβική (2,9%)

Το αλουμίνιο, τα φάρμακα και τα τρόφιμα, κυρίως τα φρούτα και λαχανικά βρίσκονται στις πρώτες θέσεις της κατάταξης με τα πιο εξαγωγίμα προϊόντα. Η Τουρκία, η Ιταλία και η Γερμανία αποτελούν τις κυριότερες αγορές για τα ελληνικά προϊόντα.

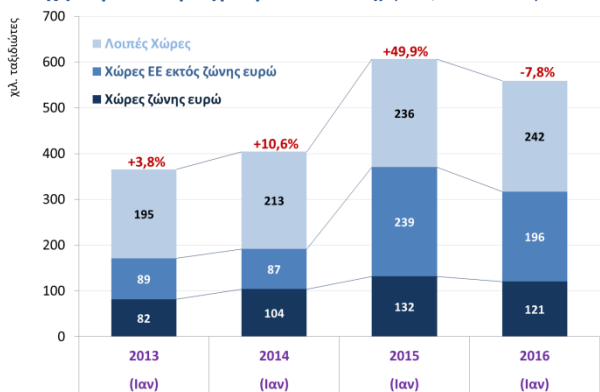
Τουρισμός

Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στον τουρισμό (ΙΟΒΕ, Μαρ. 2016)

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στον τουρισμό βελτιώνονται τον Μάρτιο του 2016 (στις 80,2 μονάδες από 72,8 τον προηγούμενο μήνα), αλλά παραμένουν σε χαμηλότερο επίπεδο έναντι του αντίστοιχου περυσινού. Παρόλα αυτά οι εκτιμήσεις για την πορεία του τουρισμού είναι θετικές και για το 2016.

Τουριστική κίνηση (χιλ. ταξιδιώτες ανά χώρα και % μεταβολή με αντίστοιχη περίοδο προηγούμενου έτους) (ΤΤΕ, Ιαν. 2016)

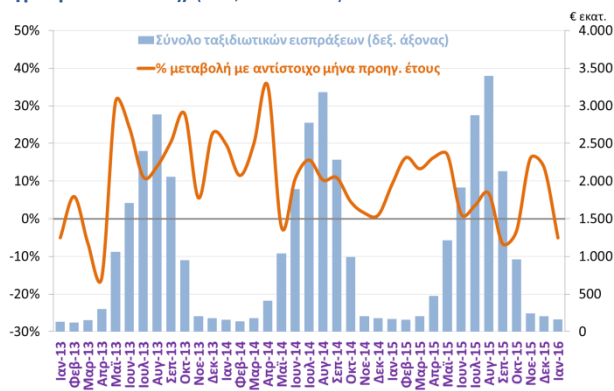
Οι αφίξεις περιορίστηκαν στις 559 χιλ. τον Ιανουάριο του 2016 από 606 χιλ. τον αντίστοιχο μήνα πέρυσι (-7,8%), κυρίως λόγω του μειωμένου αριθμού αφίξεων από χώρες της ΕΕ εκτός της Ευρωζώνης κατά -17,7%.

Μέση διάρκεια παραμονής ταξιδιωτών (αριθμός διανυκτερεύσεων) (ΤΤΕ, Δ' 3μηνο 2015)

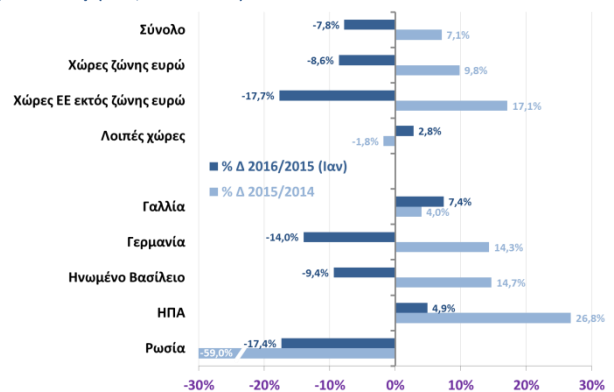
Καθοδική τάση διαμορφώνεται στον αριθμό των διανυκτερεύσεων μη κατοίκων στην Ελλάδα τα τρία τελευταία χρόνια. Το Δ' 3μηνο του 2015 η μέση διάρκεια παραμονής ταξιδιωτών ήταν 5,1 ημέρες, έναντι 5,8 ημερών το αντίστοιχο 3μηνο του 2014 και 6,3 ημερών το 2013.

Ταξιδιωτικές εισπράξεις (% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγούμενου έτους) (ΤΤΕ, Ιαν. 2016)

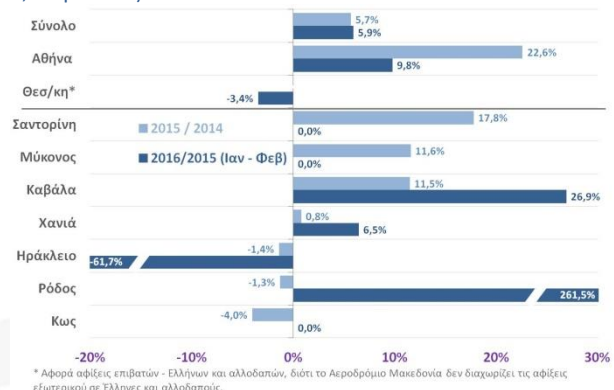
Με μειωμένες εισπράξεις (-4,7%) ξεκίνησε το 2016, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος για τον Ιανουάριο, ωστόσο ο μήνας αυτός δεν είναι ενδεικτικός για την πορεία του τουρισμού στο σύνολο του έτους, ενώ οι προσδοκίες γενικά για το 2016 είναι θετικές.

Ταξιδιωτική κίνηση ανά χώρα (% μεταβολή του αριθμού ταξιδιωτών) (ΤΤΕ, Ιαν. 2016)

Οι αφίξεις από τη Ρωσία εξακολουθούν να υποχωρούν τον Ιανουάριο του 2016 (-17,4%). Μειωμένες είναι επίσης οι αφίξεις από τη Γερμανία (-14%) και το Ηνωμένο Βασίλειο (-9,4%), ενώ αυξήθηκαν οι ταξιδιώτες από τη Γαλλία και τις ΗΠΑ (+7,4% και +4,9% αντίστοιχα).

Διεθνείς τουριστικές αφίξεις στα κυριότερα αεροδρόμια (ΣΕΤΕ, Φεβ. 2016)

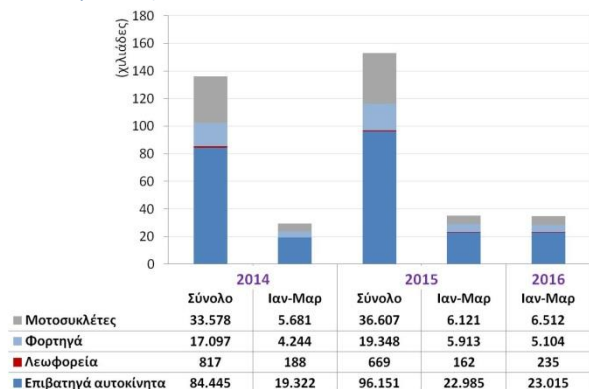
* Αφορά αφίξεις επβατών - Ελλήνων και αλλοδαπών, διότι το Αεροδρόμιο Μακεδονία δεν διαχωρίζει τις αφίξεις εξωτερικού σε Έλληνες και αλλοδαπούς.

Μικτή εικόνα παρουσιάζεται στις διεθνείς τουριστικές αφίξεις στα κυριότερα αεροδρόμια το διάστημα Ιαν - Φεβ του 2016, η οποία ωστόσο δεν είναι ενδεικτική για το σύνολο του έτους. Θετική ένδειξη αποτελεί η συνεχιζόμενη άνοδος των αφίξεων στην Αθήνα (+9,8% κατά το διάστημα Ιαν - Φεβ 2016) και στο σύνολο της χώρας (+5,9%).

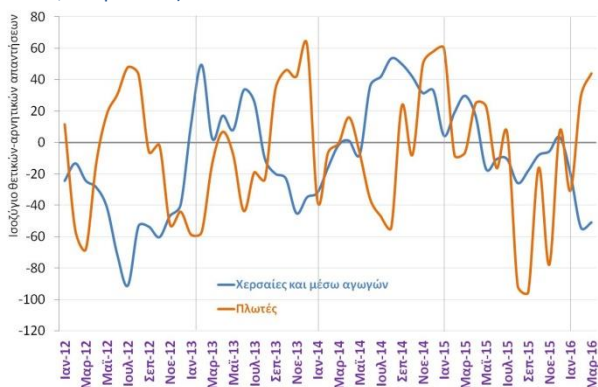
Μεταφορές

Χορήγηση αδειών κυκλοφορίας οχημάτων (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

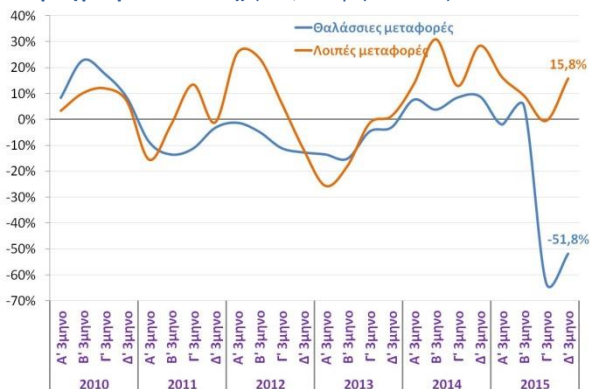
Μείωση -2,4% σημείωσε ο αριθμός των αυτοκινήτων που κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά το διάστημα Ιαν - Μαρ 2016, έναντι αύξησης +22,3% κατά το αντίστοιχο διάστημα το 2015, όταν οι προσδοκίες για τον τουρισμό ήταν ιδιαίτερα θετικές, γεγονός το οποίο αποτέλεσε κίνητρο για την ανανέωση του στόλου των ενοικιαζόμενων αυτοκινήτων.

Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στον τομέα των μεταφορών (DG ECFIN, Μαρ. 2016)

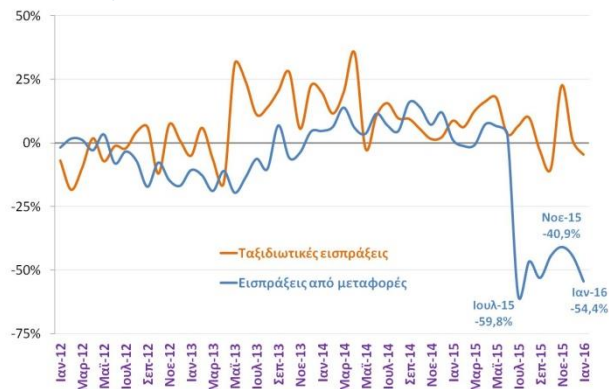
Η πτώση των εισπράξεων από θαλάσσιες μεταφορές από τον Ιούλιο του 2015 και μετά συνοδεύτηκε από ραγδαία επιδείνωση των επιχειρηματικών προσδοκιών τον Αύγουστο του 2015. Στη συνέχεια οι προσδοκίες σημείωσαν διόρθωση και τον Φεβρουάριο και Μάρτιο του 2016 κινούνται ανοδικά. Αντίθετα, στις χερσαίες μεταφορές οι προσδοκίες παρουσιάζουν επιδείνωση.

Εισπράξεις από θαλάσσιες μεταφορές (% μεταβολή με αντίστοιχο 3μηνο προηγούμενου έτους) (ΤτΕ, Δ' 3μηνο 2015)

Οι εισπράξεις από θαλάσσιες μεταφορές σημειώνουν θεαματική πτώση το Γ' και Δ' 3μηνο του 2015 (-63% και -51,8% αντίστοιχα), καταδεικνύοντας ότι σημαντικό μέρος αυτών παραμένει στο εξωτερικό λόγω της επιβολής των capital controls.

Εισπράξεις από μεταφορές (ΤτΕ, Ιαν. 2016)

Οι εισπράξεις από μεταφορές από τον Ιούλιο του 2015 παρουσιάζουν ραγδαία πτώση (-54,4% τον Ιανουάριο του 2016), κυρίως λόγω της μείωσης των καθαρών εισπράξεων από υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών, καταδεικνύοντας ότι μεγάλο μέρος αυτών παραμένει στο εξωτερικό.

Δείκτης κύκλου εργασιών στον τομέα των μεταφορών (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

% ετήσια μεταβολή	Μέσος ετήσιος		Δ' 3μηνο	
	2014	2015	2014	2015
Χερσαίες και μέσω αγωγών	-4,4%	-5,9%	-6,3%	-5,9%
Πλωτές	-8,1%	-5,4%	0,7%	-10,9%
Αεροπορικές	7,1%	9,7%	-2,5%	18,9%
Αποθήκευση & υποστ/κές δραστ.	5,5%	2,8%	10,4%	2,0%

Αύξηση σημείωσε το Δ' 3μηνο του 2015 ο δείκτης κύκλου εργασιών στις αεροπορικές μεταφορές (+18,9%) και συνολικά κατά το 2015 (+9,7%), ενώ στις χερσαίες και στις πλωτές μεταφορές η μεταβολή ήταν αρνητική, με πιο έντονη πτώση να σημειώνεται στις πλωτές (-10,9% το Δ' 3μηνο και -5,4% στο σύνολο του έτους).

Εξέλιξη του κύκλου εργασιών στις αεροπορικές μεταφορές και στην αποθήκευση (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

Συνεχίζεται η αύξηση του κύκλου εργασιών στις αεροπορικές μεταφορές το Δ' 3μηνο του 2015 (+18,9%), ενώ στις δραστηριότητες αποθήκευσης σημειώνεται ανάκαμψη (+2%) μετά από την καθοδική πορεία κατά το πρώτο 9μηνο του 2015.

Ναυτιλία

Δύναμη του ελληνικού εμπορικού στόλου (αριθμός πλοίων) (ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2016)

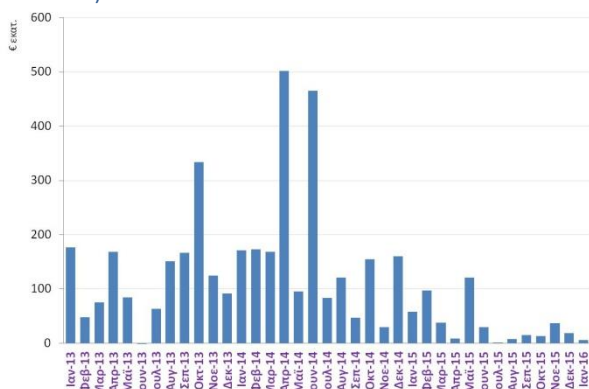
Μείωση -0,7% σημείωσε η δύναμη του ελληνικού εμπορικού στόλου τον Ιανουάριο του 2016 σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2015, ενώ σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2015 ο συνολικός αριθμός των εμπορικών πλοίων αυξήθηκε κατά 8 και ανήλθε στα 1.838.

Διακίνηση επιβατών στα ελληνικά λιμάνια (ΕΛΣΤΑΤ, Β' 3μηνο 2015)

(Σε χιλ.)	Β' 3μηνο			% μεταβολή	
	2013	2014	2015	2014/2013	2015/2014
Επιβάτες εσωτερικού	8.910	9.345	9.337	4,9%	-0,1%
Επιβάτες εξωτερικού	350	380	435	8,4%	14,4%
Αποβιβασθέντες	196	205	237	4,5%	15,7%
Επιβιβασθέντες	155	175	198	13,3%	13,0%
Σύνολο	9.260	9.725	9.772	5,0%	0,5%

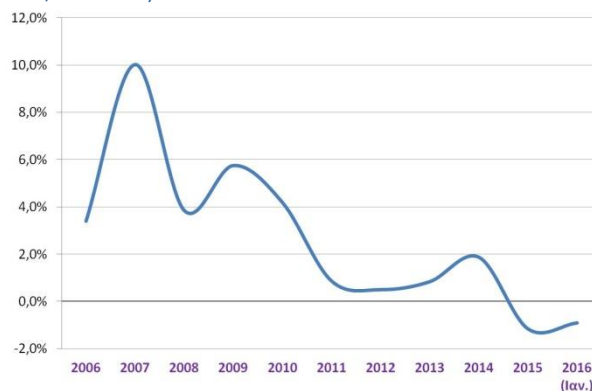
Αύξηση 0,5% παρουσίασε η συνολική διακίνηση επιβατών στα ελληνικά λιμάνια το Β' 3μηνο του 2015, έναντι αύξησης 5% που είχε σημειωθεί το αντίστοιχο 3μηνο του 2014.

Καθαρές εισαγωγές πλοίων (ΤτΕ, Ιαν. 2016)

Σημαντικά μειωμένες εμφανίζονται οι καθαρές εισαγωγές πλοίων κατά το 2^ο εξάμηνο του 2015, μετά τη μεγάλη αύξηση που σημειώθηκε το 2014 (+46,5%). Τον Ιανουάριο του 2016 ανήλθαν στα €6,1 εκατ., έναντι €58 εκατ. τον αντίστοιχο μήνα του 2015.

Χωρητικότητα του ελληνικού εμπορικού στόλου (ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2016)

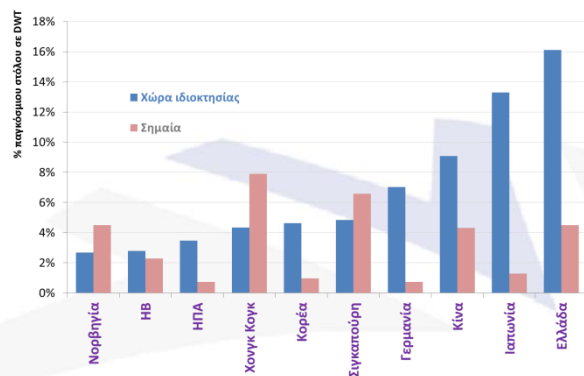
Η χωρητικότητα των ελληνικών εμπορικών πλοίων παρουσίασε υποχώρηση, για 6ο συνεχόμενο μήνα, τον Ιανουάριο του 2016 (-0,9%), καταδεικνύοντας ότι η πρώτη μείωση σε ετήσια βάση εδώ και μια δεκαετία δεν είναι μόνο συγκυριακή.

Διακίνηση εμπορευμάτων στα ελληνικά λιμάνια (ΕΛΣΤΑΤ, Β' 3μηνο 2015)

(Σε χιλ. τόνους)	Β' 3μηνο			% μεταβολή	
	2013	2014	2015	2014/2013	2015/2014
Εμπορεύματα εσωτερικού	7.793	8.220	8.099	5,5%	-1,5%
Εμπορεύματα εξωτερικού	25.124	26.693	24.895	6,2%	-6,7%
Εκφορτωθέντα	13.713	14.582	13.892	6,3%	-4,7%
Φορτωθέντα	11.411	12.111	11.003	6,1%	-9,1%
Σύνολο	32.916	34.913	32.994	6,1%	-5,5%

Η συνολική διακίνηση εμπορευμάτων στα ελληνικά λιμάνια μειώθηκε κατά -5,5% το Β' 3μηνο του 2015, έναντι αύξησης 6,1% που είχε σημειωθεί κατά την αντίστοιχη σύγκριση του 2014 προς το 2013.

Παγκόσμια θέση της ελληνικής ναυτιλίας (UNCTAD, 2015)

Στην πρώτη θέση παγκοσμίως εξακολουθεί να βρίσκεται η ελληνική ναυτιλία κατέχοντας το 16% του παγκόσμιου στόλου (σε DWT).

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

Ενεργητικό € 435 δις 72% συνόλου*	Ίδια κεφάλαια € 58 δις 44% συνόλου*	Πωλήσεις € 77 δις 46% συνόλου*	Προ φόρων κέρδη € 2,4 δις** 44% κερδών***
Εργαζόμενοι 220.000	Μισθοί € 4,6 δις	Ασφαλ. εισφορές € 2 δις	Φόρος επί κερδών € 1,6 δις

* Άθροισμα δημοσιευμένων ισολογισμών ΑΕ και ΕΠΕ

** Άθροισμα κερδών και ζημιών όλων των επιχειρήσεων

*** Φορολογητέα κέρδη κερδοφόρων επιχειρήσεων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής.

Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα

T: 211 5006 000

F: 210 3222 929

E: info@sev.org.gr

www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh

B-1000 Bruxelles

T: +32 (02) 231 00 53

F: +32 (02) 732 35 70

E: main@sevbxl.be

11500

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

Δευτέρα-Παρασκευή
07:00-19:00

